

Referat af generalforsamling i Lægernes Pension mandag den 22. april 2024 kl. 13.00 på Scandic Spectrum, Kalvebod Brygge 10, 1560 København V

25.04.2024

Indkaldelsen med angivelse af dagsorden og de fuldstændige forslag samt "Årsrapport 2023" med revisionspåtegning er udsendt til de delegerede 5. april 2024. Materialet er samtidig gjort tilgængeligt for medlemmerne på pensionskassens hjemmeside. Dagsordenen, en oversigt over forslag fra bestyrelsen og delegerede/medlemmer samt en orientering om "Årsrapport 2023" er offentliggjort på Lægernes Pensions hjemmeside og i Ugeskrift for Læger 1. april 2024.

Formanden for pensionskassen *Tina Øster Larsen* bød velkommen.

Formanden:

Velkommen til ordinær generalforsamling 2024 i Lægernes Pension. Vi har i bestyrelsen set frem til dagen og ser frem til nogle gode timer med god debat. Som de tidligere år afholdes generalforsamlingen som kombineret elektronisk generalforsamling og fysisk generalforsamling, så velkommen også til jer, der deltager fra distancen. Lad os håbe, at teknikken er med os igen i år, så vi kan få en god afvikling og debat. Der er kommet en dagsorden ud, og vi går i gang med det samme. Det første punkt på dagsordenen er valg af dirigent. Bestyrelsen har igen i år bedt Niels Kornerup påtage sig hvervet, og det har Niels sagt ja til. Niels har været her et par gange før, så han kender til vores pensionskasse i forvejen. Formelt er det generalforsamlingen, der vælger dirigenten, så jeg skal høre, om der er andre forslag til dirigent? Det er der ikke. Tillykke til Niels med valget. Jeg overgiver ledelsen.

Advokat *Niels Kornerup* blev valgt til dirigent og konstaterede generalforsamlingens lovlighed.

Dirigenten:

Jeg takker for valget. Jeg håber på en god debat, og jeg håber også, at jeg kan gøre mig fortjent til en klapsalve, når vi slutter. Først et par formelle ting. Jeg skal nævne i relation til, om vi lovligt er her og kan tage stilling efter dagsordenen, at jeg har gennemgået vedtægterne forud for generalforsamlingen og har konstateret, at den er lovligt indkaldt, og vi således kan beslutte i henhold til dagsorden. Jeg skal høre, om der er nogen, der måtte have indvendinger herimod? Det lader ikke til at være tilfældet, så tillader jeg mig at føre det til protokol. Efter vedtægtens paragraf 6, stk. 2, så er vi 125 delegerede, der kan deltage på generalforsamlingen. Ud over delegerede er der også mulighed for medlemmer at deltage på generalforsamlingen. Jeg skal også oplyse, at der er folk til stede fra administrationen, herunder en professionel fotograf, som vil tage billeder af generalforsamlingen, og de vil blive brugt af pensionskassen i forbindelse med omtale af generalforsamlingen. Derudover skal jeg bede om, at der ikke foretages private lydoptagelser eller private billedoptagelser, og at mobiltelefonen stilles på lydløs, så får vi den bedste generalforsamling, hvor vi koncentrerer os om det, der foregår her på generalforsamlingen. Som jeg nævnte, og som formanden også nævnte indledningsvist, så har vi to publikum i dag. Vi har både os her i salen, men vi har også elektronisk deltagelse i form af deltagere og delegerede, der deltager fra skærmene hjemmefra, og derfor så vil vi afvikle det på en sådan måde, at vi tager hensyn til begge publikum, så vi således får en god oplevelse begge steder.

I relation til debatten, så foregår den dels fysisk og dels med opkobling online. Og dem der fysisk vil deltage her fra forsamlingen, der beder jeg om, at de udfylder en seddel, som ligger på jeres bord, og så afleverer I den heroppe ved siden af til bordet. Vi vil fordele sol og vind lige, og de af jer der ønsker at deltage online, I skal taste ind og trykke på den knap, der hedder ring mig op, og så er det os, der ringer op, så vi får en god afvikling af talerrækkefølgen. Du vil blive ringet op, når det er din tur, og så blive behørigt instrueret af dem, der sidder ved telefonerne. Jeg beder om, at man både, når man taler her fra salen, og når man taler fra sin telefon, starter med at oplyse sit navn således, at vi kan få det behørigt med i referatet, og det skal også gerne oplyses, om man taler som delegeret eller som medlem.

Vi skal igennem et par afstemninger i dag, og det foretages via Euronext-afstemningsportal, og alle har modtaget et link til portalen, som jeg beder om, at I logger ind på med jeres MitID. Vi beder om, at I logger ind allerede fra nu af, sådan at vi er klar til at foretage afstemninger. Vi skal igennem en prøveafstemning lige om lidt. Det er det samme system, som vi har brugt ved tidligere generalforsamlinger og også ved den senest ekstraordinære generalforsamling, så det er et system, der er jer velkendt. Skulle der alligevel være nogen, der gerne vil have lidt support, så sidder Euronext klar hernede for enden, og de vil være parat til at hjælpe jer, hvis der skulle være nogle udfordringer, og de af jer, der er ude ved skærmene, I skal ringe ind på et telefonnummer, der hedder 43588894, og det er Euronext's supporttelefon. Ved at vi gennemfører en digital afstemning sikrer vi os anonymitet i afstemningerne. Vi sikrer os en god håndtering af fuldmagter, og så sikrer vi os også en korrekt optælling af stemmerne. Jeg skal nævne, apropos fuldmagter, at man kan give en fuldmagt og har kunnet gøre det op til generalforsamlingen, og hvis man ikke kan stemme, så kan det typisk være fordi, at man har givet fuldmagter. De af jer, der får fuldmagterne, vil også være registreret som fuldmagtshavere, og således får I automatisk lagt de fuldmagter ind, der er afgivet. Så skal vi i gang med prøveafstemningen. Og vi har et spørgsmål i dag, som er, om Danmarks længste ord er speciallægepraksisplanlægningsstabiliseringsperiode? Det er et ord på 50 bogstaver, kan jeg nævne, og vi skal stemme om, hvorvidt det er Danmarks længste ord. Som i de øvrige afstemninger, vi skal igennem, er der mulighed for at stemme for, imod eller blank, og med de ord vil jeg sætte afstemningen i gang nu. I har 60 sekunder til at stemme. Jeg håber, at alle har en god oplevelse så langt. Så er der 30 sekunder tilbage at stemme i, og har alle en god oplevelse? Og har haft mulighed for at stemme? Der er en enkelt, der ikke har stemt endnu. Det er lidt tidligt at lukke afstemningen, så vi venter lidt med det. Vi skal lige have den sidste med. Det er derfor, vi har en prøveafstemning. Er vi ved at være der? Hvis det er noget der er vedvarende eller lidt længerevarende, så registrerer vi stemmerne manuelt. Vi lukker afstemningen. Og så tilføjer vi den ene manglende fysiske stemme manuelt. Det er godt, at vi også her kan lave en kombineret fysisk og elektronisk afvikling. Afstemningsresultatet er, at for stemte 74, imod 24, 17 var blanke. Så det er Danmarks længste ord. Tak for jeres deltagelse, godt at vi fik afviklet en prøveafstemning, og jeg håber, at vi får en rigtig god oplevelse med de afstemninger, vi skal igennem.

Punkt b. Godkendelse af forretningsordenen for afvikling af generalforsamlingen

Dirigenten:

Dagsordenspunkt b er godkendelse af forretningsordenen for afvikling af denne generalforsamling. Jeg skal henvise til generalforsamlingsbogen, som vi alle sammen har fået, som indeholder et link til forretningsordenen, og den ligger også på pensionskassens hjemmeside. Forretningsordenen er også vedhæftet som en fil til det materiale, der er udsendt til alle jer delegerede. Forretningsordenen er bygget op på samme måde som forrige år, dog er der foretaget en enkelt ændring, og det relaterer sig til det, jeg nævnte før, nemlig at fremadrettet bliver man ringet op, når man har meldt, at man godt vil til orde, når man deltager elektronisk. Der var sidste gang nogen, der syntes, at de ikke kunne komme igennem hurtigt nok, og derfor har vi valgt at vende det om denne gang, og jeg håber, at I tager vel imod det. Og så beder jeg også om, at den taletidsbegrænsning, som er indeholdt i forretningsordenen, og som er fem minutter, at den respekteres, Vi har en ambition om at slutte klokken 16.30. Så korte indlæg vil være værdsat. Og jeg beder om en stillingtagen til, om forretningsordenen kan godkendes? Det lader til at være tilfældet, der er ikke nogen, der har indsigelser herimod, så er forretningsordenen godkendt.

Punkt c. Bestyrelsens beretning om pensionskassens virksomhed i det forløbne år

Dirigenten:

Dermed når vi ind i den egentlige dagsorden, og de første to punkter, som er punkt c og punkt d slås sammen. Punkt c er bestyrelsens beretning om pensionskassens virksomhed det forløbne år, og punkt d er forelæggelse af årsrapporten 2023 til godkendelse. Først vil jeg give ordet til formand, Tina Øster Larsen, som vil supplere den udsendte

skriftlige beretning i årsrapporten 2023 med en mundtlig beretning. Herefter vil jeg give ordet til den administrerende direktør Chresten Dengsøe, som vil forelægge årsrapporten 2023. Årsrapporten har været at finde i generalforsamlingens materiale og har også været vedhæftet den mail, som I alle sammen har fået. Så med de ord giver jeg først ordet til Tina og sidenhen til Chresten.

På generalforsamlingen aflagde formanden nedenstående beretning.

Formanden:

Tak for ordet og endnu engang velkommen til generalforsamling i Lægernes Pension.

For en del af jer er det endnu ikke rutine at deltage i pensionskassens generalforsamling. Fra midten af januar til begyndelsen af februar gennemførte vi delegeretvalg, og nogle af jer deltager derfor for første gang i generalforsamlingen. En særlig velkomst til jer. Et par ord til delegeretvalget, som havde mange nye kandidater og lister opstillet.

Et stærkt og levende medlemsdemokrati er vigtigt. Medlemmerne er og bliver fundamentet i Lægernes Pensions virke. Ved det netop afholdte delegeretvalg var der en stemmeprocent på 18,4 mod 16 ved det forrige delegeretvalg. Sammenlignet med kommunal- eller folketingsvalg kan det lyde meget lavt. Forskning viser dog, at typisk vil blot mellem 3 og 8 pct. engagere sig i valg af den slags. En stemmeprocent på 10-15 pct. er derfor, ifølge forskerne, et ret højt niveau. Flere af vores kolleger i branchen ligger i den lave ende af intervallet på 10-15 pct.

I bestyrelsen ønsker og arbejder vi naturligvis for at understøtte et stærkt og solidt forankret medlemsdemokrati. På bestyrelsens vil vegne vil jeg derfor kvittere for det engagement og den arbejdsindsats, som I har ydet i forbindelse med valget. Med jeres kandidatur og valg som delegeret har I stillet jer til rådighed for medlemsdemokratiet og vist jer parate til at yde en indsats for Lægernes Pension og medlemmerne. Tak for det.

I det følgende vil jeg berette om Lægernes Pensions aktiviteter og udvikling i 2023. Jeg vil gå mere i detaljer i min beretning, mens jeg indledningsvis vil ridse et par resultater op i overskriftsform.

2023 har ikke været uden udfordringer, men slet ikke på samme niveau og i samme omfang som vi oplevede i 2022, hvor inflation voldte store vanskeligheder for investorer over hele verden. Investeringerne gav i 2023 atter positivt afkast.

Vi er også, som vi løbende har orienteret om, i fuld gang med at udvikle nye pensionsprodukter, som vil give jer mere selvbestemmelse og flere muligheder. Glædeligvis sker udvikling med afsæt i en meget høj tilfredshed med pensionskassen.

På bæredygtighedsområdet har vi reduceret udledningen af CO2 fra investeringer, så vi når klimamålet et år før tid.

Og Lægernes Bank fik sit hidtil bedste resultat i 2023.

Kort sagt: Der har været meget at glæde sig over i 2023.

Da jeg stod her sidste år, kunne jeg fortælle, at en markant milepæl i forhold til medlemsantal var indenfor rækkevidde, nemlig at pensionskassen nærmede sig 50.000 medlemmer. I 2023 blev 1.434 nye medlemmer optaget i Lægernes Pension, og tilgangen af medlemmer betyder, at nu mere end 50.000 læger – nærmere bestemt 51.004 – i dag er en del af det fællesskab, som pensionskassen udgør. Det er 13 pct. flere end for blot fem år siden.

Bestyrelsen har tidligere fremhævet, at medlemstilgang og en vis størrelse af pensionskassen er vigtig. For det første giver det stordriftsfordele, når vi investerer jeres penge eller forsikrer jer mod sygdom eller død, men størrelse er også vigtig, fordi stadig mere omfattende finansiel regulering, kompleks lovgivning og detaljerede rapporteringskrav påfører både pensionskasse og bank flere omkostninger. Jo flere der er til at bære omkostningerne – jo bedre for den enkelte. Med den udvikling in mente er bestyrelsen tilfreds med, at det i 2023 er lykkedes at reducere

omkostningerne til administration pr. medlem til 535 kroner i 2023 mod 566 kroner i 2022. Vi opfylder dermed vores mål om, at omkostningerne til administration skal være mindre end branchens gennemsnit.

I praksis betyder det, at for hver 100 kroner I som medlemmer indbetaler til pension, gælder det fortsat, at 93 kroner går til opsparing, og 6 kroner til dækning ved sygdom eller død. Under 1 krone bliver brugt til administration og løn til pensionskassens medarbejdere og ledelse.

Stigning i antal medlemmer har naturligvis stor betydning for, hvordan pensionsformuen udvikler sig. Igen i 2023 fik pensionskassen rekordhøje indbetalinger, og der blev indbetalt i alt 3,3 milliarder kroner til pension. Det er næsten 5 procent mere end året før. Indbetalingerne var med til at bringe den samlede medlemsformue op over 116 milliarder kroner. Læger er dermed den faggruppe, som har den største formue målt per medlem.

Størrelse er dog ikke et mål i sig selv. Kvalitet og service skal følge med.

For nylig viste en undersøgelse, at danskerne generelt bliver mindre tilfredse med deres pensionselskab eller pensionskasse. Det gælder glædeligvis ikke i Lægernes Pension.

Lægernes Pension havde i 2023 det bedste omdømme og den højeste loyalitet blandt medlemmer og kunder i danske pensionselskaber ifølge Pensionsbarometeret 2023. Pensionsbarometeret er en uafhængig analyse, som er bredt anvendt og anerkendt i pensionsbranchen.

Målt på både den overordnede tilfredshed, omdømme og loyalitet ligger pensionskassen helt i top. De – meget få – steder, hvor Lægernes Pension ikke ligger helt i top, er der sket en markant fremgang. Vel at mærke fra et i forvejen højt niveau. På flere parametre klarer Lægernes Pension sig bedst af alle selskaber i branchen. Det gælder blandt andet evnen til at levere konkurrencedygtigt afkast over tid, sikre lave omkostninger og høj tryghed. Og vi bemærker med glæde, at medlemmerne vurderer, at Lægernes Pension agerer ansvarligt og er åbne om relevante forhold.

Der ligger et stort arbejde bag at nå resultaterne på de enkelte målepunkter. Derfor glæder både bestyrelse og medarbejdere i pensionskassen sig over de tilfredsstillende resultater. Mest glæder vi os på medlemmernes vegne. Det er – først og sidst – jeres oplevelser, som er afgørende.

Faktisk er det sådan, at tre ud af fire medlemmer af Lægernes Pension vil anbefale pensionskassen til andre. Det er flest af samtlige selskaber i undersøgelsen. At Lægernes Pension kun giver adgang for læger, kan andre faggrupper så måske ærgre sig over.

Højt afkast er ifølge Pensionsbarometeret blandt de vigtigste parametre, når I skal vurdere jeres pensionskasse.

Målt på investeringsafkast glæder det mig derfor, at 2023 investeringsmæssigt var et modstykke til 2022. Investeringsafkast i 2023 blev på 8,3 pct., hvilket er en fremgang i forhold til 2022, som gav et minus på 10,4 pct.

Pensionskassen stræber efter at klare sig bedre end markedet og at ligge i den bedste tredjedel blandt pensionselskaber hvert år. Årets investeringsafkast er mindre end et sammenligneligt markedsafkast, men der er forhåbentlig forståelse for, at det ikke er muligt at slå markedet hvert år. Når vi ser på investeringer på både kort, mellemlangt og langt sigt, klarer pensionskassen sig stadig flot.

Over en 5-årig periode har Lægernes Pension opnået et årligt investeringsafkast på 6,7 pct. Over en 10-årig periode har Lægernes Pension haft et årligt merafkast på investeringsaktiverne på 0,6 pct.point i forhold til markedet.

Langt størstedelen af medlemmerne har i dag deres obligatoriske pensionsordning placeret i det produkt, vi kalder Traditionel Pension. Vores mål er, at de medlemmer får en stabil forrentning af pensionen. I 2023 fik medlemmer med Traditionel Pension en kontorente på 4,25 pct. før skat. Oveni fik pensionister i ordningen et pensionisttillæg, som gjorde pensionen 10 pct. større.

Som det nok er især yngre og nye medlemmer af forsamlingen bekendt, så har vi fra 1. januar 2023 optaget nye medlemmer i markedsrenteordningen, FlexibelPension. Medlemmer med FlexibelPension fik i 2023 et afkast på 10,2 pct. i 2023.

Som det har været fremhævet på tidligere generalforsamlinger, vægter bestyrelsen højt, at pensionskassen har den nødvendige handlefrihed til at stå igennem også udfordrende tider på finansmarkederne. For god ordens skyld vil jeg derfor blot bekræfte og betrygge medlemmerne i, at Lægernes Pension fortsat har et meget solidt kapitalgrundlag. Solvensdækningen, som er et af de tal Finanstilsynet holder øje med, er næsten tre gange større, end loven kræver. Pensionskassen har den ønskede og nødvendige investeringsmæssige handlefrihed og fleksibilitet.

Også arbejdet med bæredygtighed har fyldt i pensionskassen i det forgange år. Pensionskassens politik for bæredygtighed bygger blandt andet på de principper og retningslinjer, som bliver debatteret på generalforsamlingen.

Det er også baggrunden for, at Lægernes Pension i 2023 har implementeret en ny stemmepolitik over for verdens største banker og udledere af CO₂. Vi ønsker ambitiøse planer for forbedring af klimaet – og at der er handling bag ordene – i de virksomheder, vi investerer i. Derfor har vi indarbejdet i vores stemmepolitik, at pensionskassen alene stemmer for bestyrelsernes kandidater, hvis selskaberne lever op til en række konkrete klimakrav.

Vi har valgt fremgangsmåden, fordi bestyrelser typisk indstiller kandidater, som deler bestyrelsens eksisterende holdninger og dermed støtter selskabets eksisterende strategi. Bestyrelsens egne kandidater er derfor sjældent kilde til forandring.

Stemmepolitikken er implementeret i erkendelse af, at forandring er nødvendig, hvis de globale klimamål skal nås. En forandring Lægernes Pension ønsker at bidrage aktivt til. En forandring vi allerede bidrager til.

Allerede i 2023 lykkedes det pensionskassen at nå de klimamål, som havde deadline ved udgangen af 2024. Målene for reduktion af CO₂ fra pensionskassens investeringer var:

- o 25 % fra børsnoterede aktier. Vi har reduceret med 41 %
- o 30 % fra virksomhedsobligationer. Vi har reduceret med 37 %
- o 55 % fra danske ejendomme. Vi har reduceret med 76 %

At vi kommer i mål et år før den fastsatte deadline skyldes ikke, at det ikke var ambitiøse mål, men skyldes blandt andet, at vi hurtigt har skærpet kravene for investering i fossil energi. Og at vi har handlet resolut. Efter det i 2023 blev besluttet at lukke helt ned for investeringer i selskaber, der udvinder og producerer olie og gas, har vi solgt aktiver for mere end 420 millioner kroner i mere end 110 olie- og gasselskaber.

For danske ejendomme er målet blandt andet opnået ved, at vi har investeret i energiforbedringer i bestående ejendomme samt bygget nye energieffektive boliger. Og så har vi været hjulpet af, at der generelt er produceret mere grøn energi, som vi bruger i vores ejendomme.

Pensionskassen har sat barren højt. Det vil vi fortsætte med at gøre. Vi kommer derfor også til at sætte nye reduktionsmål for pensionskassens klimapåvirkning frem mod 2030, hvor en større andel af porteføljens udledninger vil blive omfattet.

Som jeg nævnte tidligere, er det vigtigt, at vi har et solidt kapitalgrundlag. Det sikrer, at vi har den nødvendige handlefrihed og fleksibilitet i vores investeringer. Den handlefrihed og fleksibilitet er også vigtig, når vi taler bæredygtighed. Lad mig – for god ordens skyld understrege – at vi i pensionskassen ikke ser nogen modsætning mellem langsigtede gode investeringsafkast og at være ambitiøse i arbejdet med bæredygtighed. Det ændrer ikke på, at vi skal være opmærksomme på, at jo mere vi skærper kravene til bæredygtighed, jo flere selskaber og sektorer risikerer vi at skulle fravælge. Resultatet kan derfor blive, at der til sidst bliver for få investeringsmuligheder til at skabe det afkast, som skal finansiere medlemmernes pensioner.

Balancen mellem de forskellige hensyn er derfor vigtig, og det påhviler bestyrelsen at sikre, at arbejdet med bæredygtighed ikke sker på bekostning af afkastet. Det er også det, der er baggrunden for, at der er visse forslag om bæredygtighed, sanktioner mv., der fremsættes her på generalforsamlingen, som bestyrelsen kan støtte, mens andre ikke støttes af bestyrelsen. Når bestyrelsen vælger ikke at støtte et givent forslag sker det på baggrund af grundige overvejelser, men det er som nævnt overvejelser, hvor hensynet til det langsigtede afkast vægter tungt.

Jer, der har deltaget på de seneste års generalforsamlinger, vil vide, at også temaet om kønsopdelte pensioner har fyldt. På sidste års generalforsamling blev juridisk responsum om pensionskassens muligheder, som pensionskassens havde indhentet, fremlagt og drøftet. Responsummet viste, at pensionskassens muligheder for at agere var meget begrænsede, men vær forsikret om, at vi i bestyrelsen stadig har fokus på problemstillingen, herunder i forbindelse med udviklingen af det nye produkt.

Indhentelse af responsum skete i forlængelse af en sag i Ligebehandlingsnævnet anlagt af seks læger mod pensionskasse. Sagen ved nævnet blev afsluttet i 2022 med henvisning til, at nævnet ikke kunne behandle sagen. Sagen er nu i stedet af de pågældende læger indbragt for domstolene, hvor sagen må forventes at versere over de kommende år.

I forhold til udviklingen af det nye produkt er den nye pensionsordning i dag et selvstændigt punkt på dagsordenen, hvor I vil blive orienteret om status på arbejdet og også den fortsatte proces.

Jeg vil derfor i beretningen begrænse mig til at sige, at både bestyrelse, direktion og medarbejdere i pensionskassen har set frem til at kunne præsentere den nye pensionsordning i dag, Ny Traditionel Pension. Målet har været at give jer en pensionsordning, hvor I som medlemmer får mere selvbestemmelse over jeres egen pension, men stadig i et fællesskab. En ordning som skal give jer bedre dækninger, øget transparens og større valgfrihed.

Siden nytår har vi tilbudt alle nye medlemmer markedsrenteproduktet Fleksibel Pension. Med Ny Traditionel Pension ønsker vi at give eksisterende medlemmer adgang til de samme nye og forbedrede elementer – herunder også et bedre overblik og selvbetjeningsmuligheder. Og så medlemmerne selv – på et senere tidspunkt – kan vælge, om de ønsker at overgå til markedsrente eller ønsker at forblive i et gennemsnitsrentemiljø.

Inden vi når til beretningens sidste mere formelle punkter, vil jeg sige et par ord om Lægernes Bank.

I flere år har vi skærpet bankens fokus på at rådgive læger. Det styrker bankens forretningsmæssige position med en klar profil og er med til at sikre, at Lægernes Bank kan målrette og udvikle attraktive produkter til lægerne og deres familier. Det er vores klare overbevisning, at denne fokusering skaber mest værdi for jer. Ikke alene som kunde i banken, men også fordi I som medlemmer af pensionskassen får del i bankens overskud via jeres pensioner.

Og overskud var der i Lægernes Bank i 2023. Overskuddet blev på 87,3 millioner kroner mod 52 millioner kroner i 2022. Det er en stigning i bankens overskud på lige under 68 pct.

Solid tilgang af nye kunder og fremgang over en bred front er med til at sikre årets rekordresultat. Hele 3.366 kunder valgte at skifte til Lægernes Bank i 2023. Det svarer til næsten 10 kunder om dagen; vel at mærke året rundt – inkl. weekender og helligdage. Når så mange læger og deres familier vælger at blive kunder i lægernes egen bank, viser det med al tydelighed, at bankens produkter, løsninger og service er fuldt konkurrencedygtig.

Overskuddet i Lægernes Bank er da også resultat af et generelt udvidet forretningsomfang, som i 2023 steg fra 34,4 milliarder kroner til 37 milliarder kroner. Vi har vækst i både indlån, udlån og de midler, vi forvalter for lægerne via investeringsproduktet Porteføljepleje.

Indlån steg med 6 procent. Stigningen skyldes dels, at uroen på de finansielle markeder fik mange læger til at søge mod sikre indlån, og at banken tilbyder favorable vilkår via Lægernes Opsparing og Lægernes Tidsindskud.

Væksten i udlån steg med 15 procent. Det svarer til, at banken i 2023 lånte yderligere 857 millioner kroner ud til lægerne og deres familier. Fakta er da også, at 98 ud af 100 læger får det lån, de har efterspurgt. Udlånsvæksten er markant mindre end de 60 procent, som blev realiseret i 2022. Udviklingen er dog helt som forventet og planlagt. Udlånsvækst i 2022 skyldtes i al væsentlighed introduktionen af Lægernes Boliglån, som er et fleksibelt alternativ til traditionelle boliglån. Det giver sig selv, at den meget positive modtagelse, som Lægernes Boliglån fik i 2022, ikke kunne fortsætte. Interessen for at købe bolig var uændret i løbet af 2023, hvor stigende renter havde en dæmpende effekt. Omvendt betød nye regler for beskatning af bolig, at der særligt sidst på året var travlt med at rådgive om køb og finansiering af bolig.

I december 2023 blev det besluttet at udvide direktionen i Lægernes Bank, så pensionskassens kundedirektør, Mikael Østervig Andersen, fra 1. januar blev udnævnt til bankdirektør og medlem af direktionen i Lægernes Bank. Udvidelsen er et signal om, at vi i endnu højere grad vil forfølge de vækstmuligheder, der er for yderligere at udvikle Lægernes Bank.

Afslutningsvis vil jeg, som krævet i lovgivningen, gøre rede for bestyrelsens og direktionens aflønning. På samme vis som i tidligere år vil jeg henvise til note 10 i årsrapporten. Her vil I kunne se, at aflønningen ikke indeholder incitamentsaflønning, optioner eller lignende. Vi har heller ikke planer om at indføre det.

Direktøren aflønnes bl.a. på baggrund af de opnåede resultater og lønudviklingen i tilsvarende stillinger. Lønnen godkendes af bestyrelsen og afspejler, at direktøren i pensionskassen også har ansvaret for Lægernes Bank, Kapitalforeningen Lægernes Invest og Investeringsforeningen Lægernes Invest samt en række associerede selskaber.

Bestyrelsens aflønning er naturligvis det, der blev godkendt på sidste års generalforsamling.

Med de bemærkninger vil jeg overlade min beretning til jer her i salen. Tak for jeres opmærksomhed!

Punkt d. Forelæggelse af årsrapport 2023 til godkendelse

Dirigenten:

Tak til formanden for den mundtlige beretning, og jeg giver her ordet til Chresten Dengsøe, administrerende direktør, der vil forelægge årsrapporten 2023.

Adm. direktør Chresten Dengsøe:

Tak, og jeg vil prøve på at gøre det forholdsvis kort, fordi vi har et punkt senere på dagsordenen, der handler om vores nye pensionsprodukter, og det er jo en usædvanlig begivenhed, så den vil vi gerne bruge lidt mere tid på. Jeg kommer til at sige en lille smule om afkastet og omkostningerne, og jeg kommer til at sige lidt om udviklingen i banken og i pensionskassen og endelig lidt om bæredygtighed. Jeg plejer at sige til jer, at det, I indbetaler til pensionskassen, vil typisk udgøre omkring $\frac{1}{4}$ af den pension, I får. $\frac{3}{4}$ af den pension, I får, kommer fra det afkast, der genereres i pensionskassen. Så skulle man jo tro, at der var nogle meget faste definitioner af, hvordan man måler afkast og sammenligner på tværs af pensionselskaber. Det er der faktisk ikke, men der er dog nogle tal, vi kan bruge, og vi har vist nogle af dem her. I gennemsnitsrentemiljø, hvor vi har langt hovedparten af pengene, opnåede vi sidste år et resultat på 8,3 procent, og det svarer sådan nogenlunde til det, der var gennemsnittet for de andre pensionskasser. Det er vi faktisk ikke vant til. Vi har nemlig haft rigtig mange år, hvor vi har ligget bedre end gennemsnittet, så det generer os jo en smule, at vi ikke også gjorde det i 2023. Der er et par forklaringer på det, og nogle af dem giver ikke anledning til yderligere overvejelser, mens andre giver anledning til at overveje, om der er noget, vi skal gøre anderledes fremover. Når man kigger på en ti-årig periode, så ligger vi markant over gennemsnittet i pensionskasserne. Vi har haft et afkast i de seneste ti år på næsten seks procent, hvor gennemsnittet er på lidt over fire procent. Vi har ikke kun gennemsnitsrentemiljø, fordi vi har jo fra 1. januar startet det nye markedsrenteprodukt. I markedsrenteproduktet fik vi et afkast på 10,2 procent mod et gennemsnit for de andre selskaber på 10,3 procent. Vi er altså startet ud med at ligge midt i feltet. Så er der måske nogle af jer, der tænker, hvordan det kan være, at jeg får otte procent i min gennemsnitsrenteordning, og de unge mennesker får ti procent i deres markedsrenteordning. Den meget korte forklaring på det er, at i det nye produkt har man højere risiko, når man er ung, end man har, når man er

ældre. Og da stort set alle, der er i det nye markedsrenteprodukt, er meget unge, så de har meget høj risiko. I år hvor man tjener penge, er det en god ide at have høj risiko. Så mit bedste bud er, at når vi måler det på nogle år med store problemer, så vil I omvendt se, at det nok er gennemsnitsrenteprodukter, der gør det bedst. Men det får vi at se.

Så vil jeg sige lidt om omkostningerne og illustrere noget af det, som Tina også var inde på. Man kan opgøre omkostninger på flere forskellige måder, og her har vi taget de to mest anvendte, som er procent af den formue, man forvalter, og hvor meget koster det så det enkelte medlem i gennemsnit. I procent af formuen er tallet 0,03 procent til at administrere pensionskassen. Og pr. medlem er det 535 kroner. Når vi sammenligner det med de øvrige pensionselskaber, kan vi se, at især i forhold til formuen ligger vi meget lavt. Andre ligger helt oppe på 0,16 procent, altså omkostninger der er fem gange så høje som vores i gennemsnit, hvorimod pr. medlem ligger vi lidt under gennemsnittet. Vi har i mange år haft en ambition om, at vi gerne vil holde omkostninger pr. medlem på under 600 kroner, og det har vi været i stand til nu igennem rigtig, rigtig mange år. Det er en kombination af to ting, idet vores omkostninger stiger over tid, men til gengæld så stiger antallet af medlemmer også, og derved kan vi holde omkostningerne under 600 kr.

Så vil jeg lige sige en lille smule mere omkring udviklingen i Lægernes Pension. Som jeg nævnte, får vi flere og flere medlemmer, og som Tina også var inde på, så rundede vi 50.000 medlemmer i løbet af 2023, og har lige nu over 51.000 medlemmer. Pensionskassen har 117 milliarder under forvaltning, og dertil kommer midler i banken og i Lægernes Invest. Indbetalingerne steg igen i 2023 og udgjorde 3,3 milliarder kroner, og endelig så introducerede vi det nye pensionsprodukt, FlexibelPension, til alle nye medlemmer.

Så vil jeg sige lidt om banken. Vi får rigtig mange nye kunder i banken, ca. ti om dagen, så vi er nu oppe på over 40.000 kunder. Kunder i banken behøver ikke at være læger, det kan også være en ægtefælle, et barn osv., så tallet for læger er cirka halvdelen af de 41.000 kunder. Vores forretningsomfang steg med otte procent i 2023. Det er en god vækst, vi har haft igennem mange år i banken. Vi vokser typisk med underkanten af ti procent, og det betyder, at vi fordobler faktisk banken i løbet af syv år. Når jeg siger, at det er en god vækst, så er det i hvert fald en vækst, der gør, at vi kan håndtere det i vores organisation. Det er klart, at vi løbende bliver nødt til at ansætte flere medarbejdere og opbygge nye funktioner efterhånden, som banken vokser, og det er både på indlån og udlån. Vi bruger også en del kræfter på formuerådgivning, hvor det dybest set handler om at give jer et overblik over jeres økonomi, ikke bare lige her og nu, men også hvordan det kan tænkes at se ud i løbet af de kommende år og årtier. Det er noget, som I og jeres kolleger har taget rigtig godt imod. Det er et område, der vokser meget kraftigt, og jeg vil også sige, at det er et super godt tilbud, vi har her. Hvis man skal købe dette produkt på det kommercielle marked, skal man betale rigtig meget for det. Den rådgivning, vi giver jer, baserer sig på, hvad der er godt for jeres økonomi. Endelig vil jeg lige sige lidt om bæredygtighed. Vi har tidligere sat nogle mål for, hvor vi skulle være i slutningen af 2024 i forhold til reduktioner på CO2 på tre forskellige områder, aktier, virksomhedsobligationer og ejendomme, og allerede nu har vi reduceret med mere end de mål, vi havde sat os. Det ser altså ud til, at vi allerede er kommet i mål med de her ting et år inden, og det gør jo, at vi begynder at tænke på, hvad skal det næste så være, og det bringer mig jo så til den sidste ting, som Tina også var inde på, at vi i vores stemmeafgivning på virksomhedernes generalforsamling har skiftet kurs. Vi har tidligere været venlige og forstående overfor virksomhederne og de forvaltere, vi har haft med hensyn til, hvordan de skulle ændre deres praksis i forhold til klima og bæredygtighed. Det har så ikke helt haft den ønskede effekt, som vi ellers havde forventet. Så nu har vi simpelthen skiftet toneleje, og er blevet mere firkantede i en periode. Grunden til, at jeg nævner det på den måde, det er, at det kan godt være, at der kommer en enkelt sag, hvor man tænker, at Lægernes Pension er for firkantede i deres stemmeafgivning, men så er forklaringen altså, at den venlig tilgang ikke virkede. Det var, hvad jeg havde til årets regnskab.

Debat om årsrapporten

Dirigenten:

Tak til Chresten og til formanden, Tina, for beretningen og for forelæggelsen af årsrapporten for 2023. Årsrapporten for 2023 foreligger underskrevet af bestyrelse og direktion, og den foreligger uden anmærkninger eller forbehold fra pensionskassens revision. Og dem, der ønsker at sikre sig, at det er rigtigt, kan slå op på side 77 til side 81 i årsrapporten. Med de ord åbner vi for debatten, og jeg har en indtegnede taler, der er her fra salen, og endnu ikke nogen,

der har indtegnet sig fra ude ved skærmene, og I er som sagt meget velkomne. Første taler er Martin Schønemann-Lund, som jeg byder velkommen.

Martin Schønemann-Lund (delegeret, Læger for Klimaet):

Tusind tak. Og tak for nogle fine rapporter, og jeg hedder jo som sagt Martin og kommer fra listen Læger for Klimaet, og vi vil gerne tage det rigtig fine resultat, der er blevet gjort på bæredygtighedsområdet, til efterretning. Og rose Lægernes Pension for allerede nu at have opfyldt de mål, man havde sat sig for nogle år siden. Vi er også meget glade for den nye stemmepolitik, som vi selv har været med til at foreslå, og i den forbindelse har jeg et spørgsmål, fordi Lægernes Pension nu har skærpet stemmepolitikken kraftigt og siger fra overfor de største CO2-udledere blandt de selskaber og banker, vi har investeret i, hvis vi ikke synes, at de er ambitiøse nok. Vi bruger også en del kapitalforvaltere af forskellige slags til at forvalte formuen, altså kapitalforvaltere som sørger for at investere vores penge, så vi får et godt afkast, og det er rigtig, rigtig vigtigt for enhver pensionskasse, at vi bruger kapitalforvaltere. Men der er bare flere rapporter, der har dokumenteret, at de største kapitalforvaltere ikke stemmer ligesom de medlemsejede pensionskasser gør, herunder Lægernes Pension. De bruger i stedet de stemmer, de forvalter, i og med at de forvalter en masse penge, så forvalter de ofte mange af stemmerne. Det er ikke det, der gør sig gældende for os, for vi siger, hvordan vi vil have, at de skal stemme, men for rigtig mange af dem, de forvalter pengene for, der er det kapitalforvalterne, der stemmer, og de har altså enorm magt i de selskaber, hvor de kommer til generalforsamlinger, og vi kan se, at de stemmer for utilstrækkelige klimaplener, og de indvælger bestyrelsesmedlemmer med utilstrækkelig klimahandling bag sig, og de stemmer aktionærforslag om øget klimahandling ned. Derfor kommer disse selskaber, som vi altså betaler penge for at investere vores formue, jo til direkte at modarbejde den positive udvikling, som Lægernes Pension gerne vil drive med sin investeringsstrategi og med sin stemmepolitik. Selvom det ikke har noget at gøre lige præcis med vores stemmer, eller med udledninger fra vores pensionsmidler, så mener vi, at det er et stort problem, fordi det er nogle kæmpe selskaber, der modarbejder vores dagsorden. Så derfor vil vi spørge direktionen og bestyrelsen, hvordan ser I på det her, herunder kan en kapitalforvalters manglende klimahandling være et kriterium, når vi vælger at indgå aftaler med dem. Er det noget, man påtænker at indføre, hvis det ikke allerede er indført, og er der andre tiltag, man kan overveje i Lægernes Pension for at imødegå denne problematik, og så vil vi også høre, hvordan I fortsat vil holde os underrettet om udviklingen i det her. Jeg ved, at der står lidt om det i bæredygtighedsrapporten i år, men hvordan tænker I, at vi fortsat skal arbejde med denne her problematik. Tak.

Dirigenten:

Tak til Martin Schønemann-Lund, der havde nogle konkrete spørgsmål, og det er næstformanden, Rune Petring Hasselager, der vil besvare.

Rune Petring Hasselager (næstformand i bestyrelsen, delegeret, Lægeforeningen): Tak, Martin, for spørgsmålet, det har jeg lige et svar på her. Og tak fordi vi fik spørgsmålet på forhånd. Jeg tror, at vi alle sammen deler en bekymring, når det gælder klimaforandringer, og den manglende hastighed i den grønne omstilling. Som pensionskasse og investor kan vi derfor også blive bekymret, når vi ser, at andre investorer skruer ned for ambitionerne på klimaområdet på et tidspunkt, hvor der er brug for det helt modsatte. Det gælder, når man hører i nyhederne, at flere store kapitalforvaltere i USA særligt, melder sig ud af initiativer på klimaområdet. Eller når man kan se, at man fra politisk side forsøger at forhindre investorer i at tage hensyn til bæredygtighed, som man fx ser det i USA. Så spørgsmålet handler altså om brug af forvaltere, der ikke deler vores klimapolitik. For at forstå vores tilgang til problemstillingen, så er det vigtigt at forstå, hvordan vi investerer jeres pension. Vores investeringsstrategi er baseret på ekstern forvaltning. Det betyder, at vi benytter forvaltere, som vi laver en aftale med, og de foretager så konkrete investeringer på vores vegne. Fx er det vores aktieforvaltere, der bestemmer, hvornår og om vi skal investere i Apple eller Novo eller i et 3. selskab, og det er vores forvaltere indenfor grøn energi, som bestemmer, om man helst skal bygge en vindmøllepark i Europa eller i USA eller et helt 3. sted. Forvalterne er på den måde vores folk i marken, boots on the ground, som har til opgave at træffe de helt konkrete investeringsbeslutninger på vores vegne. Den tilgang anvender vi for at få adgang til de bedste forvaltere med specialviden indenfor mange forskellige typer af investeringer, som indgår i vores investeringsportefølje. Og for at have muligheden for at skifte forvaltere ud, hvis vi tror, at vi kan investere pengene bedre hos en anden forvalter. En stor del af vores investeringsarbejde går altså ud på at udvælge de dygtigste forvaltere til de lavest mulige omkostninger. Og det er meget vigtigt at sørge for, at forvalterne lever op til vores krav

på bæredygtighedsområdet, hvor klima har vejet meget tungt de seneste fem til ti år. Konkret sker det ved, at vi i aftalerne med hver enkelt forvalter fastlægger nogle rammer, som de skal investere indenfor. Når det gælder klima, skal de leve op til vores olie-, kul- og gaseksklusioner og anvende klimabenchmark og investere i tråd med vores CO2-reduktionsmål. Det er altså det, vi har besluttet på de tidligere generalforsamlinger at implementere.

Vi bestemmer også selv over, hvordan vi stemmer på generalforsamlinger, hvor vi, som det fremgår af bæredygtighedsrapporten, også stiller skrappe klimakrav. Vi skal dermed sikre, at vi bedst muligt varetager hensynene til afkast, risiko, omkostninger og bæredygtighed. Så det korte svar på spørgsmålet er derfor, at vi i valg af forvaltere har fokus på en ting, og det er, om forvalterne kan leve op til vores bæredygtighedspolitik i de investeringer, som de varetager på vores vegne. Det er det afgørende for os. Og spørgsmålet er, om det kan være meget anderledes. Alternativet er, at man skal insistere på, at forvalteren aftaler med alle andre af deres investorer, at de skal efterleve vores krav på klimaområdet. Og det, mener vi, hverken er muligt juridisk eller i praksis. Ellers så kan man helt fravælge forvaltere, der ikke lever op til vores krav i alle deres øvrige investeringer, og det vil betyde, at vi skal fravælge en lang række forvaltere, selvom de egentlig lever op til vores bæredygtighedskrav for vores investeringer. Det vil gå ud over afkastet, da man vil fravælge nogle dygtige forvaltere, og det vil lede til højere omkostninger grundet mindre konkurrence og øge risikoen, da investeringerne vil blive koncentreret hos få forvaltere. Kort sagt vil vi ikke kunne varetage de fire hensyn, afkast, risiko, omkostninger og bæredygtighed, som netop er omdrejningspunktet i vores investeringsstrategi. Så dit spørgsmål, Martin, peger på en mere principiel diskussion, nemlig om vi som pensionskasse på klimaområdet bør være ansvarlige for forhold, som går ud over, hvad der vedrører vores egne investeringer. Her er vores holdning, at vi kan og bør tage ansvar for bæredygtighed i vores eget hus, vores egen formue, og vi skal bruge vores energi der, hvor vi kan gøre en forskel med vores egne investeringer. Det er ikke vores primære opgave at være klimaaktivister på områder, som ikke har betydning for vores investeringer. Det ender med at blive signalpolitik, som måske giver god samvittighed, men som ikke nødvendigvis har effekt på klimaet. Det må være op til vores samarbejdspartnere at finde den rette balance i deres forretning, også når det gælder klima, og den balance kan være svær, når man fx skal investere penge i USA, hvor politikere aktivt modarbejder investorers muligheder for at tage klimahensyn i deres investeringer. Så vores opgave er at vurdere, om forvaltere kan tilbyde attraktive investeringer, som efterlever vores krav på klimaområdet. Og her er vores erfaring, at de dygtigste forvaltere er dem, som prioriterer klima, som en del af deres forretning. De har typisk en mere veludviklet tilgang, fx når det gælder forståelsen af klimarisici, og hvordan klima kan skabe investeringsmæssig værdi. Det har faktisk været en god forretning at investere i klima. De stigende krav til vores bæredygtighedsarbejde betyder, at vi stiller stadigt større krav til vores forvaltere. Derfor kommer vi i stigende grad til at målrette vores investeringer mod forvaltere, hvis samlede bæredygtighedsprofil matcher vores krav. Ellers så tror vi ikke på, at de er dygtige nok til at kunne honorere vores krav. Når det gælder gennemsigtighed om, hvilke forvaltere vi anvender, offentliggør vi i dag oplysninger om vores forvaltere af vores børsnoterede investeringer. Andre pensionskasser offentliggør en samlet liste over forvaltere. Bestyrelsen imødekommer gerne et ønske om at offentliggøre en tilsvarende liste over de forvaltere, som vi anvender. Tak.

Dirigenten:

Tak til Rune Petring Hasselager, der er næstformand, og det var svar på Martin Schønemann-Lunds spørgsmål. Jeg har ikke andre indtegnede talere på nuværende tidspunkt, heller ikke fra nogen ude ved skærmene, og jeg har heller ikke nogen indikation af nogen her i salen, der ønsker ordet. Kan jeg tillade mig at tage det som udtryk for, at forsamlingen har taget bestyrelsens beretning til efterretning? Det gør jeg, tak for det. Og kan jeg også tillade mig at tage det som udtryk for, at årsrapporten 2023 er godkendt? Det lader til at være tilfældet. Tak for det. Dermed er dagsordenens punkt c og d afsluttet, og det fører os så naturligt frem til dagsordenens punkt e, der er fastsættelse af medlemsbidrag.

Punkt e. Fastsættelse af medlemsbidrag

Dirigenten:

Jeg henviser til den udførlige gennemgang, der er på nettet, og der er et link i generalforsamlingsbogen, som I har fået udleveret, hvor man kan se, hvad fastsættelsen af medlemsbidraget er. Der er tale om et fast tilbagevendende punkt efter samme skabelon, som hidtil har været anvendt. Jeg skal høre, om der er nogen, der har ønske om ordet i relation til dette forslag, altså fastsættelse af medlemsbidrag? Der er ikke nogen, der vil være med ude fra skærmene. Og heller ikke her i salen. Kan jeg tage det som udtryk for, at forslaget er godkendt? Det kan jeg, tak for det.

Punkt f. Forslag fra bestyrelsen, delegerede eller medlemmer

Dirigenten:

Det fører os frem til næste dagsordenspunkt, der er punkt f, og det er forslag fra bestyrelse, delegerede eller medlemmer. I år foreligger der 14 forslag, nemlig 12 medlemsforslag og 2 forslag fra bestyrelsen, og disse er alle at finde i generalforsamlingsbogen, hvor de udførligt er opstillet, og hvor også bestyrelsens indstilling til hvert enkelt forslag er gengivet.

Forslag 1 bestyrelsen:

Præsentation og godkendelse af pensionsregulativ for Ny Traditionel Pension samt bemyndigelse til bestyrelsen om konvertering af medlemmer.

Dirigenten:

Forslag nummer 1, ligesom forslag nummer 14, er bestyrelsens forslag. Det første forslag er en præsentation og en godkendelse af pensionsregulativet for Ny Traditionel Pension samt bemyndigelse til bestyrelsen om at konvertere medlemmer til ordningen. Med de ord giver jeg ordet til Chresten Dengsøe, der vil gennemgå forslaget.

Adm. direktør Chresten Dengsøe:

Tak. Det er en meget usædvanlig situation, at vi skal til at diskutere et nyt pensionsprodukt uden at være tvunget til det. Det har været sådan i pensionskassens historie, at man har været nødt til at lave om på pensionsproduktet nogle gange, men det har faktisk været fordi, at man var tvunget til det. Nu er vi så i den situation, at vi kommer med et forslag om ny pensionsordning, fordi vi synes, at der var behov for at ændre på nogle ting. Vi ved godt, at pension for det første er noget, som rigtig mange ikke interesserer sig for. Det er selvfølgelig ikke helt så stort et problem her i forsamlingen, hvor I har valgt at være delegerede i pensionskassen. Men vi ved, at blandt de over 50.000 medlemmer, er der mange for hvem, pension er et emne, de aldrig nogensinde beskæftiger sig med, fordi der bare er for mange andre ting, man skal tage stilling til. Vi ved også, at det er svært at kommunikere, og derfor har vi valgt at sige, at vores egne evner på det område måske er lidt begrænsede, og derfor har vi fået hjælp til at udarbejde materiale, som vi har sendt til jer, og som I forhåbentlig har haft glæde af. I materialet fortæller vi dels lidt omkring, hvad det er, vi gør, og dels lidt omkring den proces, vi har, men også hvad indholdet er i den nye pensionsordning, og det er noget af det, jeg vil bruge lidt flere kræfter på her. Vi vil meget gerne have tilbagemeldinger på materialer osv. Vi håber, at I vil stemme for dette forslag, og så vil vi jo i givet fald skulle orientere alle medlemmerne om de her ting.

Vi har hele vejen igennem sagt, at det drejer sig dybest set om tre ting. Det ene er, at I får nogle bedre dækninger, og hvad betyder bedre dækninger. En pensionskasse er dels opsparing til pension, men det er faktisk også indbetaling af penge, der kan gå til at dække pårørende, hvis der skulle ske det, at man ikke længere kan passe sit arbejde, eller hvis man skulle være så uheldig at dø tidligt. Det er dækningerne, og det har vi brugt en del kræfter på. Så har der været en forespørgsel på flere generalforsamlinger om, at der skulle være større valgfrihed i vores pensionsprodukter. Det gælder både i forhold til de dækninger, man får, og det gælder i forhold til de investeringer, man foretager. Og endelig så har vi en ambition om, at selvom det kan være et lavinteresseområde, og selvom det kan være svært at forstå, så vil vi meget gerne gøre ordningen mere transparent, og i den forbindelse giver vi så en mulighed for markedsrenter. Det er sådan, at alle medlemmer, der er optaget efter 1. januar 2023, er allerede kommet ind på markedsrentevilkår. Men for medlemmer optaget før dette tidspunkt kommer ændringerne til at foregå i to skridt. Og det er altså det første skridt, I skal tage stilling til i dag. Vi nævner også det andet skridt, så I ligesom kan få overblikket. I første skridt ændrer vi de dækninger, I har. Vi laver løbende analyser af, hvor godt I er dækket, hvis I skulle miste jeres arbejde, eller hvis I skulle gå hen og dø i utide. Og der kunne vi se, at der var behov for at ændre på det. Så jeres rolle i dag er at træffe beslutning på vegne af samtlige af jeres kolleger. Det er en beslutning, der kan træffes kollektivt her af de 125 delegerede, og så kommer den til at gælde for alle medlemmer af pensionskassen.

Det næste skridt der så kommer på et senere tidspunkt, om cirka et år, har en helt anden karakter. Langt de fleste af jer her har et gennemsnitsrenteprodukt, de yngste af jer har et markedsrenteprodukt, og det vi gør i næste skridt er, at vi giver jer alle sammen mulighed for at vælge, om I vil have det ene eller det andet. Vi skal nok sørge for, at I får noget oplysning om fordele og ulemper ved de to muligheder. Det bliver altså et individuelt valg, man kommer til at

træffe. Det er ikke en mulighed at gennemføre det som et kollektivt valg, så det kommer vi til at gennemføre i forhold til hver enkelt læge.

Så det er de to skridt, vi indfører ændringer i. Nu vil jeg så gå ned i materien. Dybest set så beskæftiger vi os med tre områder. Det ene er, hvordan skal I kompenseres økonomisk, hvis I bliver syge og ikke er i stand til at arbejde. Det andet er, at I selvfølgelig skal have noget at leve af, når I er færdige med at arbejde, og det tredje er, at hvis man skulle gå hen og dø, hvordan er ens efterladte så sikret. Jeg vil lige sige en lille smule om, hvad det er for nogle udfordringer, vi har i det nuværende produkt. Hvis vi starter med tab af erhvervsevne, så viser vores analyse, at den standarddækning, vi har i dag, er simpelthen utilstrækkelig for rigtig mange, og der er ingen valgfrihed i selve det obligatoriske produkt. Vi har introduceret nogle supplerende produkter, man kan købe frivilligt ved siden af, men i det obligatoriske produkt er der ingen valgfrihed til at vælge op eller ned i forhold til standarddækningen, og det vil vi gerne indføre. Og endelig så kan det være rigtig svært at forstå denne her sammenhæng, fordi i det gamle produkt er der en række bindinger, sådan at hvis man begynder at spare mere op, så får man også automatisk højere forsikringsdækninger, og det er jo ikke sikkert, at man har behov for det. Så der er en række problemer ved tab af erhvervsevne, og det væsentligste i denne situation er, at der er en god standarddækning. Det vil sige, at de mange af jeres kolleger, der slet ikke tager stilling til det her, at de er rimeligt fornuftigt dækket, hvis de ikke gør noget som helst.

Så har vi forsikringen ved død, og den er ikke særlig tidssvarende, forstået som, at den bærer stadigvæk lidt præg af, hvordan familiemønstre var tidligere. Desuden har der været et ønske på tidligere generalforsamlinger om depotsikring, og det betyder dybest set, at hvis man dør tidligt, så vil den opsparing, man har, blive udbetalt til de efterladte. Som det er i dag, så vil dem, der dør tidligt, efterlade pengene til dem, der stadigvæk lever, så det er altså fællesskabet, der får glæde af det. Og endelig så er der heller ikke i produktet nogen valgfrihed til at kunne skrue op og ned for sine forsikringsdækninger. Det var de to forsikringstilfælde, og endelig er der så selve opsparingen til pension, hvor, som det er i dag, har samtlige midler fra samtlige medlemmer en fælles investeringsstrategi. Det gør det selvfølgelig noget nemmere for os, men der har jo på flere generalforsamlinger været ønske om, at man individuelt kunne have en anden risikoprofil end gennemsnitsrisikoprofilen, herunder at man enten gerne ville have en højere risiko, eller man gerne vil have en lavere risiko.

Så har der også været en diskussion af, at det kan være svært i et gennemsnitsrenteprodukt at se det afkast, vi skaber, og hvordan det påvirker ens pension. Så det er de tre udfordringer, der er ved den nuværende ordning, og som vi løser ved de nye produkter i forhold til dækning ved tab af erhvervsevne, så vil man i det nye produkt få en standarddækning, der afhænger af ens løn. Formålet er, at man gerne skulle have cirka 70 procent af sin løn, hvis man skulle miste evnen til at arbejde. I forhold til dødsfaldsdækningen kommer det til at foregå på den måde, at når man er ung og ikke har sparet så meget op, så vil man have en forsikringsdækning, der igen afhænger af ens job og løn osv., som jo så vil stige løbende. På et tidspunkt vil man have sparet så meget op, at det bliver depotsikringen, ens efterladte får, hvis man skulle gå hen og dø. I forhold til dødsfaldsdækning efter pension har der også været et ønske om, at hvis man skulle dø forholdsvis hurtigt efter pension, at man så faktisk havde en mulighed for at få en større del af sin opsparing ud til de efterladte, og der introducerer vi det, vi kalder en udbetalingsikring. Det vil sige, at hvis man dør inden alder 85, så vil de efterladte få udbetalt det, der ikke er blevet udbetalt endnu i pension. Hvis vi regner med, at man går på pension som 66-67-årig i gennemsnit, så er det ca. 18 års udbetaling, som man kan få. Det er klart, at der er ikke noget af det her, som man bare får uden at give noget for det. Det kommer jeg tilbage til. Endelig i forhold til de efterladte, så kommer der nogle flere muligheder for, hvem man kan begunstige i tilfælde af, at man skulle dø. Så kommer jeg til det med balancen. Når vi foreslår, at I skal have noget mere på et område, så kommer det jo til at koste på et andet område, givet at der bliver indbetalt et bestemt beløb. I vil kunne gå ind på vores nye portal og selv undersøge helt nøjagtigt, hvad det betyder for pensionen, hvis I skruer op eller ned for jeres dækning. Hvis vi kigger på tab af erhvervsevne, vil det typiske være i størrelsesordenen en til fem procent af opsparingen, det vil koste, at vi nu sætter standarddækningen op til de 70 procent. Hvis man synes, at det er for meget, så har man mulighed for selv at skrue ned for dækningen og så øge pensionen tilsvarende igen. Når man kigger på depotsikringen, koster den op til 1,5 procent, men typisk omkring en procent.

Til sidst vil jeg sige lidt om processen. Det første og store skridt har I jo truffet beslutning om tidligere, nemlig beslutningen om, at alle nye læger, der kommer ind i Lægernes Pension, får det nye produkt. Det, vi træffer beslutninger

om i dag, er, at alle jer, der allerede var i Lægernes Pension inden 1. januar 2023, får ændret jeres forsikringsdækninger, så de svarer til dem, der er i det nye produkt, som alle de unge får. Vi vil gerne have jeres tilbagemeldinger på vores materialer og vores kommunikation, fordi vi kommer til at kommunikere det her til alle medlemmer, så det er jo væsentligt for os, at vi rammer den rigtige kommunikation. Derefter vil vi løbende overføre de eksisterende medlemmer til denne nye pensionsordning, Ny Traditionel Pension, og endelig så vil vi om et års tid komme tilbage til jer med det individuelle valg om, hvorvidt man ønsker, at ens opsparing skal fortsætte med at være i gennemsnitsrente, eller om man hellere vil have den i markedsrente. Men det kommer vi tilbage til senere, så det vil jeg ikke sige så meget mere om. Det var det, jeg havde at sige om det nye produkt.

Dirigenten:

Tak, Chresten, for forelæggelsen, og jeg skal lige nævne, inden vi går om bord i debatten, at det formelle forslag er at finde i generalforsamlingsbogen, og det drejer sig om to ting. For det første, at man godkender regulativet for Ny Traditionel Pension, og det er bilagt som nummer et, og for det andet, at man bemyndiger til, at bestyrelsen for Lægernes Pension kan konvertere medlemmer omfattet af Traditionel Pension og Garanti Pension, og det er så medlemskaber oprettet før 1. januar 2023, til Ny Traditionel Pension. Bemyndigelsen skal løbe fra den 22. april 2024, og frem til den ordinære generalforsamling i 2026. Jeg skal samtidig nævne, at det er et forslag om ændringer af regulativet, og det betyder, at det efter vedtægtens paragraf 9 kræver et kvalificeret flertal, nemlig 2/3 stemmer. Og med de ord går vi om bord i debatten, og vi har to, der har ønsket ordet, som deltager ude fra skærmene, og den første deltager er Carsten Pedersen

Carsten Pedersen (delegeret, Lægeforeningen):

Tak for det. Jeg har nogle kommentarer, og noget af det er formentlig blevet belyst. Først vil jeg kommentere på, at grundlæggende er der et problem i forhold til de af vores medlemmer, der ikke har givet samtykke til at blive kontaktet af pensionskassen. Der har tidligere været en udfordring i forhold til dem, der fik mulighed for at konvertere tab af erhvervsevnedækningen. Der har været en del medlemmer, der ikke har afgivet det fornødne samtykke, og det vil sige, at de er blevet forbigået i forhold til muligheden for at vælge om til ny tab af erhvervsevnedækning. Ny Traditionel Pension, såfremt det bliver godkendt i dag, beskrives i folderen som, at man øger dækning ved tab af erhvervsevne til 70 procent, og man kan sige, at det, det handler om for mig, er egentlig, at man lige får bekræftet, at det gælder alle ordninger fremadrettet, således at dem, der har eksisterende individuelt tegnede ordninger, hvor man har øget dækningen, faktisk skal tænke på at reducere deres dækning, ellers er de dobbelt forsikrede, og det, jeg også lige ønsker at få bekræftet, er, at der ikke skal afgives nye helbredsoplysninger. Så kommer der en kommentar om, hvad der tidligere er sket, fordi de af vores medlemmer, der ikke har afgivet samtykke til at blive kontaktet af pensionskassen, er jo i 2020 blevet forbigået i forhold til, at man ikke har kunnet få konverteret gamle ordninger til ny ordning. Ved man, hvor mange der egentlig ikke har afgivet samtykke til at blive kontaktet. Så er der en kommentar i forhold til investeringsprofilen. Hvis man vælger det markedsrettede, hvor man har højere risiko, så er der beskrevet i folderen, at man laver en gratis nedtrapning. Hvornår begynder den nedtrapning i forhold til den pågældendes pensionsønske? Tak for det.

Dirigenten:

Tak, Carsten Pedersen, for spørgsmålene. Og jeg tænker, at vi lige tager et til spørgsmål. Der er allerede seks indtegnede talere, så vi tager dem et par stykker ad gangen. Ordet gives til delegeret Birgitte Ries Møller.

Birgitte Ries Møller (delegeret, Lægeforeningen):

Ja, tak, jeg har fået delvist svar af Dengsøe. Jeg synes jo selvfølgelig, at det er en nødvendig modernisering, I har gang i, men hvad det koster. Nu tager vi mig selv som eksempel, og er det kun 25.000, det betyder for mig om året, som har en halv million lige nu, hvis jeg går som 70-årig. Er det aldrig mere end det, og er der en garanti for, at det aldrig bliver mere end 5 procent, som pensionen bliver nedskrevet med. Forstår du spørgsmålet?

Dirigenten:

Det lyder som om, at de her ved podiet forstår spørgsmålet, så tak, Birgitte. Og Chresten, er der to konkrete spørgsmål, tre faktisk, du vil svare på her?

Adm. direktør Chresten Dengsøe:

Ja, jeg kan prøve efter bedste evne. Som jeg forstod Carsten Pedersens spørgsmål, så handlede de faktisk slet ikke om det nye pensionsprodukt, i hvert fald ikke de første spørgsmål. De handlede om det, at vi på et tidligere tidspunkt har haft en mulighed for, at hvis man ønskede en dækning, der var højere ved tab af erhvervsevne, end den der var i den obligatoriske pensionsordning, så købte man den i AP Pension. For nogle år siden lavede vi selv et produkt, og tilbød alle, der var i AP Pension og havde dækningen der, at de kunne komme over på vores eget produkt. Så var der et spørgsmål om nedtrapning. Det korte svar er, at nedtrapningen afhænger af, hvilken risikoprofil man har. Derfor kan man ikke give et enkelt svar på det. Vi kan give generelle svar, men ikke svar for de enkelte, for så skal vi kende nogle flere detaljer for at kunne give et korrekt svar. I forhold til hvornår man begynder at drosle ned for investeringsrisikoen, så afhænger det af, hvad det er for en investeringsprofil, man har valgt. Der var et specifikt spørgsmål fra Birgitte omkring, hvad det koster, og der kan jeg sige til dig, Birgitte, at du får det præcis til kostprisen. Vi regner nøjagtigt på, hvad det koster, og så længe der ikke sker nogen væsentlige ændringer, så sker der heller ikke nogen væsentlige prisændringer. Mig bekendt har vi ikke sat nogen øvre grænse, men vi har ingen forventninger om, at det lige pludselig skulle begynde at koste meget mere, for det ville jo kræve, at demografien ændrede sig markant, fx at der var mange flere af jer, der blev syge, eller at I døde meget hurtigere, og det har vi ikke nogen forventninger om. Så I får det til kostprisen. I forhold til spørgsmålet om helbredsoplysninger, så kommer man over på det nye produkt uden at afgive nye helbredsoplysninger. Det er jo en kollektiv beslutning, vi tager her. Hvis man efterfølgende ønsker at skrue meget op for sin dødsfaldsdækning, så skal man afgive nye helbredsoplysninger, og det gør vi for at beskytte kollektivet.

Dirigenten:

Tak til Chresten. Og vi har Carsten Pedersen igennem i telefonen igen. Jeg tror, at det er en opklarende kommentar.

Carsten Pedersen (delegeret, Lægeforeningen):

Ja, det var opklarende i forhold til Ny Traditionel Pension. Det er jo ikke helt rigtigt, at det ikke vedrører det afstemningsforslag, der er i dag. Fordi det handler blandt andet også om, at man vil ændre på dækningerne i forhold til tab af erhvervsevne, og at man lige pludselig får en højere dækning end den standard basisdækning, man har på den gamle ordning. Hvis alle medlemmer bliver konverteret, som vi forventer i dag, så vil alle opleve, at de faktisk får en øget dækning på deres tab af erhvervsevne, hvor man før fik en eller anden sumdækning, der hed 350.000, som jeg husker det.

Dirigenten:

Chresten svarer.

Adm. direktør Chresten Dengsøe:

Ja, jeg beklager, Carsten, at jeg lige missede dit spørgsmål om dobbeltdækning. Vi vil kigge på hver enkelt af jer, og der vil både i forhold til tab af erhvervsevne og i forhold til dødsfaldsdækning være nogle ekstra dækninger, som I har i dag, og som måske skal justeres. I forhold til tab af erhvervsevne kan det være i AP Pension, eller det kan være i vores eget supplerende produkt, og der kommer vi til overfor de af jer, der har de supplerende dækninger, at gøre opmærksom på, at det vil nok være en god ide at tale med os om, hvorvidt I ønsker denne ekstra dækning, eller om I ønsker at skrue ned for noget af den supplerende dækning. I kan også skrue ned for dækningen i det nye produkt, hvis I ønsker. Tilsvarende gør sig gældende i forhold til dødsfaldsdækningen, fx for de af jer der har en gruppelevs-dækning i Lægeforeningens Gruppelivsdækning. Vi er meget opmærksomme på denne problemstilling og på, at vi skal have dialog med jer, så vi kan sikre os, at I samlet set får den dækning, som I gerne vil have.

Dirigenten:

Det håber jeg, var svar nok til Carsten Pedersen. Og dermed har vi ikke flere indtegnede talere ude fra skærmene. Dermed tager vi hul på de delegerede i salen, der ønsker ordet, og den første er Jonas Siewers Olsen.

Jonas Siewers Olsen (delegeret, Lægeforeningen):

Tak for ordet. Jeg vil sige to ting, både på mine egne vegne og på mine medlemmers vegne. På min egne vegne er jeg glad for, at der kommer depotsikring. Jeg synes, at det virker relativt billigt uden, at jeg er nogen særlig stor

regnedreng. Men det glæder mig virkelig med min familie osv., at der er depotsikring. Og dernæst på mine medlemmers vegne så har jeg oplevet flere og flere, der efterspørger det her omvalg til markedsrente. Jeg er rigtig glad for, at det kommer nu og ikke senere. Det måtte gerne være kommet tidligere, men i hvert fald glad for, at der bliver rykket på det, så tak for det.

Dirigenten:

Tak for kommentaren til Jonas Siewers Olsen. Og den næste indtegnede taler er Marianne Engberg.

Marianne Engberg (delegeret, Lige Pension):

Ja, det er sådan set bare for en klarificerings skyld, fordi der nu flere gange er blevet sagt, at hvis forslaget bliver vedtaget, så går alle medlemmer over på Ny Traditionel Pension. Sådan som jeg har forstået det, går alle medlemmer over, men ikke de medlemmer der allerede er gået på pension, altså påbegyndt udbetalinger fra pensionskassen. Det er jo rigtig mange medlemmer, der faktisk ikke går over så.

Dirigenten:

Tak for spørgsmålet, Marianne Engberg. Det svarer Chresten på.

Adm. direktør Chresten Densgård:

Det er korrekt, Marianne. Der bliver ikke ændret i jeres vilkår overhovedet. I kommer over på et nyt IT-system, men det tror jeg ikke, vil betyde det helt store for jer. I er nok mere interesserede i, om pensionen kommer hver eneste måned, som den har gjort hidtil.

Dirigenten:

Det var svar til Marianne Engberg. Og den næste indtegnede taler er Iben Sorgenfrei.

Iben Sorgenfrei (delegeret, Lige Pension):

Jeg er delegeret fra Lige Pension. Vi synes jo, at det er rigtig, rigtig ærgerligt, når man nu har brugt virkelig meget tid og overvejelser og mentale kræfter på at lave den her i øvrigt rigtig fine pensionsordning, at man så ikke i det har indarbejdet, at vi får afskaffet den kønsopdelte pension, for det gør vi jo faktisk ikke. Vi er stadigvæk en 14-15.000 personer, som forbliver på en kønsopdelt pension, som jo i den grad er utidssvarende i vor tid. Så det kunne vi da godt tænke os at høre, om det slet, slet ikke er noget, I har arbejdet virkelig hårdt på at få fjernet.

Dirigenten:

Tak for spørgsmålet fra Iben Sorgenfrei. Så tager vi lige en taler til, og det er Peter Sjøe-Jensen.

Peter Sjøe-Jensen (delegeret, Lægeforeningen):

Ja, tak, det er bare et afklarende spørgsmål. Der er tre ben i det her. Der er død, erhvervsevnetab, og så er der pension. Jeg går ikke ud fra, at dem der er på pension, har sagt, vi får for meget, så vi vil gerne give det til de to andre. Så jeg vil bare høre, om det her udspringer fra jeres erfaring med, at folk har måtte gå fra hus og hjem, når de har erhvervsevnetab, eller om de pårørende har sagt, at vi ikke får nok, når en er afdød, eller er det et eller andet, hvilket kunne være fair nok, administrationsteknisk for selve pensionskassens udvikling. Så hvorfra udspringer ønsket om at lave noget om lige nu.

Dirigenten:

Så har vi to spillere, der skal have nogle svar, og det første fra Iben Sorgenfrei svarer formanden på.

Formanden:

Ja, tak for spørgsmålet. Vi har jo også selv nævnt det i det udsendte materiale, hvorfor vi ikke benytter lejligheden til i hvert fald på dækninger at flytte over på et unisex-grundlag for alle. Det har været en del af overvejelserne, og der var ikke noget, vi hellere ville i den forstand, at det ville gøre det nemmere. Dels ville det jo selvfølgelig give jer, der er på det kønsopdelte grundlag, det produkt I efterlyser, dels ville det gøre pensionskassens administration af produktet meget nemmere. Sidstnævnte er selvfølgelig ikke det, der er udslagsgivende for, om vi gør det eller ej. Vi

havde jo en grundig proces om navnlig opsparingsdelen, som I vil kunne huske i forbindelse med sidste års generalforsamling, hvor vi havde indhentet et juridisk responsum til at belyse vores muligheder, fordi det er det første naturlige skridt før, at vi begynder at tænke og overveje, hvad vi vil foreslå. I forlængelse af det fik vi indhentet en tillægsvurdering vedrørende dækningerne fra den samme advokat, som jo var helt inde i stoffet. Spørgsmålet gik på, hvad vi kunne gøre i forbindelse med dækningerne, altså om der var mulighed for at flytte den del over på et ikke-kønsopdelt grundlag.

Vurderingen var, at det kan man måske, men det er behæftet med en usikkerhed, som gør, at man ikke kan give et klart svar. Det er de samme argumenter, som gør sig gældende, men det tillægsvurderingen i hvert fald kunne pege på, var at det ikke kan ske uden, at det koster noget fra dem, der ikke er på det kønsopdelte grundlag. Og så ligger nuancen i, om er det sagligt eller ikke sagligt, og det kan man ikke sige noget om. Det er ultimativt noget, som højere instanser må forholde sig til. Og der har vi altså valgt – efter lange og svære drøftelser i bestyrelsen – at være konsistente i forhold til den linje, der er lagt i øvrigt, og i øvrigt i forhold til den rådgivning, vi har modtaget i pensionskassen og sagt, at dette ligger i forlængelse af den måde, det er administreret på tidligere, og det understøtter, at man håndterer det på samme måde i det nye produkt. Så det har været en stor del af arbejdet i forbindelse med det nye produkt at afgøre, hvordan det skulle skrues sammen, og hvordan vi kunne implementere det. Den samlede konklusion har været, at det ikke lå indenfor, hvad vi kunne og ville implementere nu. Så det er begrundelsen for det, og jeg forstår godt, at det ikke er det, man kunne have ønsket sig, men det er ikke uden overvejelser.

Dirigenten:

Tak til formanden for svar til Iben Sorgenfrei, og der var også Peter Søe-Jensen, der havde et par spørgsmål, det vil Chresten besvare.

Adm. direktør Chresten Dingsøe:

Tak, og det handlede om, hvad begrundelsen er for, at vi ændrer produktet. Det handler ikke om, at der er nogen, der er gået fra hus og hjem. Det handler om, at når vi kiggede på det gamle produkt, så syntes vi ikke, at det fungerede, fordi der var nogle sammenhænge imellem ens pension og ens forsikringsdækning, som var meget rigide, og det vil sige, at i det produkt, vi indfører nu, får man rent faktisk taget stilling til, hvad man ønsker af forsikringsdækninger uafhængigt af ens opsparing. Det system, vi har haft indtil nu, er et system, der har virket i rigtig mange år. Det viste sig imidlertid, at det fungerede mindre godt med negative renter. Jeg skal ikke kaste jer ind i aktuar-teknikken, men i den periode, hvor vi havde negative renter, faldt forsikringsdækningerne simpelthen pga. den måde, det gamle produkt var skruet sammen på. Det er jo ikke sikkert, at jeres behov for dækning falder bare fordi, at renterne er negative. Og sådan var der en række uhensigtsmæssigheder, hvor opsparingen og forsikringsdækningen var vævet tæt ind i hinanden, og det vil vi gerne splitte ad, så man træffer en aktiv beslutning om, hvad man ønsker at have af forsikringsdækninger. Vi skal nok sørge for, at udgangsniveauet er det, de fleste vil synes, er passende, og hvis man så individuelt synes, at man har behov for mere eller mindre, så får man mulighed for at lave det om. Vores analyser viste også, at store grupper af jer lå lavere end det, man normalt anbefaler.

Dirigenten:

Tak til Chresten Dingsøe for svar til Peter Søe-Jensen, og den sidste indtegnede taler er Claus Brøckner Nielsen.

Claus Brøckner Nielsen (delegeret, Lægeforeningen):

Ja, jeg hedder Claus Brøckner Nielsen, og jeg er delegeret. Det er nok mere et opklarende spørgsmål, fordi hvis jeg læser paragraf 3, stk. 4 og 5 i regulativet, så står der, at medlemskabet ophører, når man ikke længere har en opsparing. Og jeg troede, at det var en livslang pension, dvs. at man får pengene lige til, at man dør, eller er det forkert forstået, og så står der et andet sted, jeg tror, at det er paragraf 6, stk. 1, at man kan vælge at enten få udbetalt sin pensionsopsparing, eller få den overført til et andet pensionsinstitut. Kan I ikke lige hjælpe mig med forståelsen af, hvad det betyder. Tak.

Dirigenten:

Tak til Claus Brøckner Nielsen. Og det er Chresten, der vil svare herpå.

Adm. direktør Chresten Dingsøe:

Det er en livsvarig pension, man får. En af de ting, der har været nævnt på en tidligere generalforsamling, har været, at vi skulle udnytte de muligheder, der var i skattelovgivningen, og derfor vil det være sådan fremadrettet, at I får en del indbetalt på en ratepension, som i udgangspunktet løber i 15 eller 20 år. Men den kan man altid konvertere til en livsvarig ydelse. Så pensionen vil stadigvæk være livsvarig. En af de paragraffer du nævnte i forhold til, at man ikke længere har en opsparing drejer sig om det tilfælde, hvor omkostningerne æder opsparingen. Så det må være i de helt specielle situationer, hvor nogle medlemmer ikke har ret mange indbetalinger. De bliver behandlet på en bestemt måde i forhold til det med at flytte ordningen, så afhænger det af overenskomsten. Der kan være nogle regler i overenskomsterne, der afgør, hvornår man kan flytte en ordning. Jeres pensionsordninger er jo ud over at være omfattet af lovgivningen også omfattet af et cirkulære fra Finansministeriet, ydelsescirkulæret, som fastlægger nogle rammer for, hvordan pensionsordninger skal se ud, når man er ansat i det offentlige, og regionerne har en regionspolitik, som dybest set afspejler det samme. Der er stort set ikke nogen, der flytter ud af Lægernes Pension, mens der er andre pensionselskaber, der har masser af trafik ind og ud.

Dirigenten:

Tak til Chresten Dingsøe for svar på spørgsmål rejst af Claus Brøckner Nielsen, og jeg har ikke flere indtegnede talere. Er der andre, der ønsker ordet? Heller ikke nogen fra skærmene, der ønsker ordet? Det lader til, at debatten dermed er udtømt, og det betyder, at vi nu kan gå til behandling af forslaget. I kender det konkrete forslag, det har jeg læst op, og det er sådan, at efter vedtægten, så har de forhandlingsberettigede foreninger en høringsret. Jeg kan fortælle, at alle de forhandlingsberettigede foreninger tilslutter sig forslaget. Som jeg også nævnte tidligere, kræver forslaget 2/3 af de afgivne stemmer for forslaget, og i og med at det er de afgivne stemmer, skal jeg lige nævne, at hvis man vælger at stemme blankt, så er det det samme som at stemme imod. Bare som en oplysning. Og med de ord er vi parat til at gå om bord i afstemningen, og alle lader til at være parate, og værsgo at stemme.

Så er der 20 sekunder tilbage. Jeg håber, at alle har haft mulighed for at stemme. Hvis der er nogen, der ikke har stemt, eller ikke har haft mulighed for at stemme, så giv jer endelig til kende. Og nu er de 60 sekunder udløbet, men vi skal lige have afklaret et par tekniske udfordringer, før vi lukker afstemningen. Jeg håber på forsamlingens tålmodighed, men det er jo vigtigt, at alle får mulighed for at stemme. Det er klarert, så hermed har alle haft mulighed for at stemme, og dermed er afstemningen afsluttet. Og vi kan bede om en optælling. Euronext arbejder hårdt på sagen. Og resultatet er der nu, værsgo at vise det.

117 stemmer for, 3 stemmer imod og 2 blanke stemme. Forslaget blev således vedtaget.

Dirigenten:

Når jeg kigger ud over forsamlingen, virker det som om, at der er en vis kaffetørst, så jeg forestiller mig, at vi holder ti minutters pause. Og mit ur siger 14.42, så kan vi mødes herinde fem minutter i tre.

Pause.

Dirigenten:

Velkommen tilbage. Det er rart at se så mange af jer igen. Og vi brød ved forslag 1, som blev vedtaget, og som var bestyrelsens forslag, og det er dagsordenspunkt f, der handler om forslag fra bestyrelser og medlemmer. Der er som nævnt 14 forslag, det vil sige, at vi har 13 tilbage. De 13 forslag deler sig i, at det er forslag 2 til 9, der er stillet af Ansvarlig Investering, forslag nummer 10 er stillet af Læger for Klimaet, og forslag 11 til 13 er stillet af Lige Pension, og endeligt er der forslag 14, der er stillet af bestyrelsen. Som nævnt er forslag 2 til 9 stillet af Ansvarlig Investering, og vi har med Ansvarlig Investering aftalt, at deres otte forslag, altså 2 til 9, behandles under et, og således at vi forelægger dem under et, og at vi debatterer dem under et, men vi stemmer om hvert forslag for sig.

Debat om forslag 2-9

Dirigenten:

Til de otte forslag vil der være en forelæggelse, og det er ved Christopher Blom Salmonsens.

Christopher Blom Salmonsén (delegeret, Ansvarlig Investering):

Hej alle sammen. Jeg hedder Christopher, og jeg kommer fra Listen Ansvarlig Investering. I dag kommer jeg til at præsentere de her forslag for jer. Jeg kommer ikke til at gennemgå dem slavisk enkeltvis. Jeg vil hellere overordnet beskrive vores intentioner bag dem. Og så må I derud fra vurdere, om det er noget, I har lyst til at stemme på. Jeg beklager på forhånd, at der er en del forslag, og derfor så kommer jeg også til at gå en lille smule over tid. Det håber jeg på jeres forståelse for. Før jeg går i gang, så vil jeg stille jer et par enkelte spørgsmål, som I kan sidde og gruble lidt over, mens I lytter til mig. Først, kan det passe, at vi som læger ser os nødsaget til at investere i lande, som ifølge WHO systematisk og målrettet angriber sundhedsvæsenet ved blokering for import af medicinsk udstyr, ved bombing af hospitaler, ved kidnapning og drab på sundhedspersonale og patienter. Andet spørgsmål, kan det passe, at vi ser os nødsaget til at have investeringer i virksomheder, som på baggrund af FN er sortlistet for deres alvorlige brud på menneskerettighederne.

Sådanne investeringer var desværre indtil for kort tid siden realiteten i vores pensionskasse, og det til trods for at pensionskassen går ind for en bæredygtighedspolitik, hvori menneskerettighederne indgår som en vigtig bæredygtighedsfaktor, der skal guide pensionskassen i dens investeringer. I dag håber vi på i Ansvarlig Investering, at I som meddelegerede, og ikke mindst som læger, tager ansvar for at sikre, at vores penge ikke investeres i lande og virksomheder, som ifølge FN begår alvorlige brud på menneskerettighederne. Jeg vil bede jer om at huske, at vi i Ansvarlig Investering har præcis den samme interesse som jer i, at vi også ønsker de bedste mulige afkast på vores pensionsinvesteringer. Jeg håber på, at jeg med det her korte oplæg kan overbevise jer om, at Ansvarlig Investering netop er lig konkurrencedygtig investering.

I dag skal vi stemme for, om Israel skal på listen over lande, som vi ikke ønsker at investere i som pensionskasse. Rationalet bag det det kunne jeg snakke om i timevis, men jeg skal prøve at gøre det så kort som muligt. Og det vil jeg gøre ved udelukkende at tage udgangspunkt i dokumentation fra FN herunder verdenssundhedsorganisationen WHO. Det, I ser, et lille udklip herfra. Det er en rapport udarbejdet af en FN specialrapportør for menneskerettighederne. Den slags rapporter findes der en del af. Denne rapport er en af de nyeste, og den er fra 2022. Rapporten konkluderer, at Israel som land praktiserer apartheid. Hvis nogen skulle være i tvivl, så er apartheid ifølge FN en krænkelse af folkeretten. Det er en alvorlig krænkelse af menneskerettighederne, og så er det desuden en forbrydelse imod menneskeheden under international ret. Rapporten er på baggrund af deres konklusion enig med en masse forskellige internationale menneskerettighedsorganisationer, herunder den israelske menneskerettighedsorganisation, der hedder B'Tselem. Som det fremgår her, så kommer rapporten også med en række anbefalinger til det internationale samfund i forhold til på diplomatisk vis at gå ind og presse Israel til at ophøre med deres apartheid-praksis, herunder indgå økonomiske sanktioner som diplomatiske midler. Det er en af grundene til, at vi i Ansvarlig Investering ikke ønsker, at danske lægers pensionspenge skal investeres i Israel.

WHO har desuden dokumenteret Israels systematiske angreb på sundhedsvæsenet, herunder bombing af hospitaler og drab på læger og sundhedspersonale. Det her er blot en ud af mange publikationer. Lignende publikationer fra WHO, som igennem tiden har dokumenteret de her angreb. Denne her er fra oktober 2023, det vil sige fra eskaleringen i den nuværende konflikt og til marts 2024. På de blot fem måneder har Gazas sundhedsvæsen været under direkte angreb mere end 410 gange, herunder er 30 ud af 36 hospitaler i Gazastriben blevet destrueret og gjort ikke-funktionsdygtige, 54 ambulancer er bombet, og hundredvis af sundhedspersonaler er slået ihjel. Dette viser to rapporter. Det er sådan, at i generalforsamlingsbogen nævner bestyrelsen, at vores forslag udelukkende kommer på baggrund af den nuværende eskalering. Og det er rigtigt, at vi på baggrund af denne eskalering er blevet opmærksomme på, at vi havde investeringer i israelske virksomheder. Men det er ikke kun derfor, at vi mener, at Israel bør sanktioneres. Disse rapporter er fra henholdsvis 2019 til 2021 og fra 2022, og tallet taler for sig selv. De repræsenterer meget det samme som de tal, vi så forud, og er i virkeligheden taget med for at dokumentere, at disse angreb på sundhedsvæsenet er systematiske og har været vedvarende og har eksisteret forud for eskaleringen af konflikten. Det er ikke noget nyt.

Den pågående konflikt i Gaza er som sagt ikke ny. Dette er dokumentation fra WHO omkring konsekvenserne af den 15 år lange blokade, og de konsekvenser som det har haft for Gazas sundhedsvæsen. I Danmark er vi stolte over, at når vi sender en ambulance ud, så kan de nå ud til folk på 15 minutter. Det samme gør sig ikke gældende i Gaza.

Grunden til, at det ikke gør sig gældende i Gaza eller Vestbredden, er, at de skal igennem multiple tjekpoints, israelske tjekpoints, hvor de bliver tilbageholdt i lang tid. Det værende selvom folk er på randen af døden i ladet på ambulancerne. Ud over det så er 69 procent af alle de ansøgninger, der kommer fra palæstinenserne side i forhold til at få importeret medicinsk udstyr til hospitalerne, blevet afvist i Israel. Det betyder også, at de på hospitalerne ikke kan behandle alvorligt syge patienter, som kræver særbehandling. Det vil sige, at 43 procent af de børn, som har behov for behandling, ikke kan få behandling på lokalsygehuse. De bliver nødt til at rejse ud. Og når de rejser ud helt ned til femårsalderen, så kommer de til at rejse ud alene, for deres forældre bliver i 43 procent af tilfældene nægtet udrejsepapirer. Hvis ikke vi som læger kan formå at vogte over sundhedssystemets immunitet, sundhedspersonalets sikkerhed og patienternes sikkerhed og retten til lige og værdig behandling, hvem skal så gøre det.

Bestyrelsen har anmodet om, at I stemmer nej til vores forslag. Det er til trods for, at de har tilkendegivet deres støtte til de forslag, vi er kommet med. Grunden til, at de anbefaler et nej, er, at de tilbage i december har valgt at føre Israel på listen over lande, som vi ikke investerer i. Problemet fra vores side set er, at de har gjort det på baggrund af investeringsmæssige risici under den nuværende eskalering af konflikten, og problemet i det er, at når den konflikt ophører, så vil de kunne tilbageføre de investeringer i Israel, og det er ikke godt nok. Israel skal være på negativlisten på baggrund af, at FN har konkluderet, at Israel er en apartheidstat, som bør sanktioneres, og på baggrund af at der er dokumenteret systematiske angreb på sundhedsvæsenet. Derfor skal Israel på negativlisten grundet dårlig regeringsførelse.

Det er et årsagspunkt som vores pensionskasse allerede opererer med, som det fremgår af listen til min venstre side. I øvrigt så vil jeg minde generalforsamlingen om, at de for blot to år siden vedtog at sanktionere Kina og føre dem på pensionskassens negativliste. Her citerer jeg pensionskassens bæredygtighedsrapport. EU har siden massakren på Den Himmelske Fredsplads i 1989 opretholdt en våbenembargo mod Kina, som betyder, at der ikke kan sælges eller eksporteres våben til Kina. FN har for nyligt rådet alle lande til at stoppe våbeneksport til Israel, fordi den internationale domstol har besluttet at gå videre med Sydafrikas anklager om, at Israel aktuelt begår folkedrab i Gaza. På baggrund af den internationale domstols fastsættelse af, at der er begrundet mistanke for folkedrab, så er den hollandske regering blevet dømt i landsretten for ulovligt at eksportere våben til Israel, og den danske stat er netop blevet stævnet af diverse menneskerettighedsorganisationer for det samme. Hvis vi skal følge rationalet bag ekskludering af Kina, så ser vi i Ansvarlig Investering ikke nogen grund til at modsætte sig forslaget om at føre Israel på negativlisten grundet deres alvorlige brud på menneskerettighederne og altså grundet dårlig regeringsførelse.

Vores forslag nummer 9 henstiller til, at israelske virksomheder, der bidrager til og faciliterer bosættelser og anden alvorlig krænkelse af menneskerettighederne, sanktioneres i vores pensionskasse. Indtil for nyligt havde vores pensionskasse investeringer i israelske selskaber, som var sortlistet af FN for at facilitere netop de her menneskerettighedskrænkende bosættelser såvel på Vestbredden som i Østjerusalem. Et bredt udvalg af det danske folketing har desuden været enige om for en række år siden at fraråde alle investeringer i bosættelserne. Spørgsmålet er, hvorfor vi ikke allerede på daværende tidspunkt fulgte det råd. Selvom vi grundet den aktuelle konflikt har afhændet investeringer i Israel, så mener vi stadig, at vi kan gøre det bedre. De her selskaber skal også kunne sanktioneres eller være sanktioneret fremadrettet. USA har for nyligt valgt for første gang at sanktionere netop israelske bosættere på baggrund af bosættervold. Tiden er inde, og har været det længe.

I generalforsamlingsbogen ønsker bestyrelsen også at tegne et billede af, at det er for besværligt at implementere vores forslag. Det mener vi ikke, at det er. Fx så kan vi blive guidet af FN's sortliste i forhold til, hvilke selskaber der skal vejlede pensionskassen, eller pensionskassen skal vejledes til ikke at investere i. På samme måde kan retssager ved fx den internationale domstol vejlede os i, hvilke lande der er under begrundet mistanke for alvorlige forbrydelser imod menneskeheden. Vi taler altså ikke om småkrænkelser her, men vi taler om alvorlige krænkelse af menneskerettighederne. Det, mener vi, bør være et grundelement i vores pensionskasse. Vi føler også, at bestyrelsen forsøger at tegne et billede af, at det er for besværligt at sikre ansvarlig investering. Det er vi også meget uenige i. EU har netop vedtaget et direktiv, det I kan se til venstre for mig her, som stiller krav til gennemsigtighed af vores investeringer med det formål at fremme bæredygtige investeringer, minimere risikofyldte investeringer, såsom dem der går imod FN's direktiver og faciliterer brud på menneskerettighederne. EU-direktivet kommer til mere end nogensinde at synliggøre vores bæredygtighed eller mangel på samme i vores investeringer og overfor vores medlemmer og resten

af omverdenen. Det kommer desuden til at fremkalde større krav fra vores medlemmer til vores værdisæt, når det kommer til at vælge investeringscases.

Det leder mig til, at vi på nuværende tidspunkt er fire delegerede i Ansvarlig Investering. Det er en relativt ny delegeret liste. Vi stiller op for første gang i år, og vi fik relativt mange stemmer pr. delegeret, og det betyder, at vi kommer til at være endnu flere delegerede næste gang. Det betyder også, eller viser jer og os alle sammen, at vores medlemmer netop ønsker ansvarlig investering og ikke at bidrage til alvorlige brud på menneskerettighederne.

Skulle man være nervøs for konkurrencedygtigheden i vores afkast ved at sanktionere fx Israel og Saudi-Arabien, så vil jeg referere til den cirkel, I ser på min venstre hånd. Bestyrelsen har vurderet, at vi har ca. 14 millioner statsobligationer i Saudi-Arabien. Den her cirkel afspejler, hvad der indtil for nyligt har været af investeringer i Israel og Saudi-Arabien, og det udgør lidt under en promille af vores samlede investeringskapital. Til forskel fra de 600 millioner kroner, som blev afhændet ved sidste generalforsamling. Hvorfor Kina og ikke Saudi-Arabien, hvorfor Rusland og ikke Israel, det er det spørgsmål, som vi stiller jer, som vores medlemmer kommer til at stille jer afhængigt af resultatet i dag.

Vi er kommet med en række generelle tiltag, forslag 2 til 6 og så nogle omkring nogle generelle tiltag, som vi ønsker at få implementeret for at sikre ansvarlig investering. Hvis man trods min lille fremlæggelse her stadig er nervøs for sådan generelle tiltag, såsom at kræve at pensionskassen ikke investerer i lande, der er under mistanke for folke- drab, eller som systematisk dokumenteret angriber sundhedsvæsenet og sundhedspersoner, så anbefaler vi i hvert fald som minimum, at I stemmer for vores konkrete forslag om at få Israel og Saudi-Arabien på negativlisten, for det er altså alvorlige brud på menneskerettighederne. Tak for jeres tid.

Dirigenten:

Tak til Christopher Blom Salmonsens for forelæggelsen af forslag 2 til 9, og forslagene er nærmere at finde i general- forsamlingsbogen, og der er også bestyrelsens stillingtagen, og bestyrelsen støtter ikke forslagene, og jeg giver ordet til næstformanden, Rune Petring Hasselager, der vil begrunde indstillingen.

Rune Petring Hasselager (næstformand i bestyrelsen, delegeret, Lægeforeningen):

Tak skal I have for forslagene. I 2005 fik jeg et fritidsjob i Amnesty International, og der lærte jeg noget om menneskerettigheder, og en dag, da jeg havde stået ude på Strøget en hel dag, så kom jeg hjem og blev slået til ridder af menneskerettighederne, Knight for Human Rights, og siden da har det faktisk været noget, jeg har gået ret meget op i. Så tak til de fire menneskerettighedsriddere, der sidder hernede. Jeg kan godt tage hatten af for jeres engagement. Alligevel så støtter vi ikke forslagene, og jeg vil dele vores svar op i forslag 2 til 6, og de sidste tre tager jeg efterfølgende. Menneskerettighederne er beskrevet i FN's verdenserklæring om menneskerettigheder, og de fastlægger principper for ret til liv, frihed, sikkerhed, retfærdig rettergang, ret til lægehjælp og livsnødvendige forhold, mod tortur og mod slaveri, og alle er lige for loven. Så derfor er vi fuldstændigt enige i de her principper, og at vi selvfølgelig skal kæmpe for, at menneskerettighederne bliver overholdt. Vi ønsker ikke som bestyrelse at investere i lande, hvor der diskrimineres på baggrund af raceetnisk oprindelse eller religiøs overbevisning eller i lande, som udfører statsdiktatur, folke- drab eller krigsforbrydelser. Derfor tager vi allerede nu højde for menneskerettigheder i vores investeringer. Når vi så alligevel ikke kan støtte jeres forslag, så skyldes det altså ikke, at vi er uenige med jer i principperne. Det er faktisk ret let for mig at være enig i forslag 2 til 6 om menneskerettigheder. Udfordringen for os er, hvordan principperne bliver overført til noget, vi kan bruge i praksis. Det skyldes, at der ikke findes en fælles målestok for, hvornår et land bryder med menneskerettighederne. Det er altså et fortolkningsspørgsmål, som kræver, at man lægger nogle kriterier til grund for sin vurdering. Og det er altså noget, der ikke bliver løst i de her forslag. Og lad mig komme med et eksempel. Fx vil vi gerne ekskludere lande, som udfører tortur eller diskriminerer på baggrund af race. Det er USA blevet anklaget for i en FN-rapport. Grov diskrimination i det amerikanske retsvæsen samt at tillade tortur i amerikanske fængsler. Da jeg arbejdede i Amnesty International anklagede vi Danmark for tortur ved brug af isolationsfængsling. Vi mente også, at det var et brud på menneskerettighederne. Efterfølgende blev jeg udsendt med Læger uden Grænser i 2016 i en flygtningelejr for flygtninge fra Burundi. Der blev planlagt en massakre af vores hospital, men hvem, der stod bag det, ved jeg ikke. Jeg mødte også en kollega, som havde tilbragt en nat i et hospital i Afghanistan, som blev bombet, og tre af hendes lægekolleger døde, og 45 døde ved det angreb. Det var et angreb begået af USA under ledelse af Nobels Fredsprisvinder Barack Obama. Det er jo også et brud på menneskerettigheder.

Men vi investerer stadig i USA og i Danmark. Min pointe med det her er, at der sker brud på menneskerettighederne, men vi er nødt til at finde ud af, hvordan lægger vi linjen, og hvornår vi vælger ikke at investere i et land.

Vi i bestyrelsen er almindelige dødelige, og vi er ikke eksperter i at føre udenrigspolitik, og det er jo simpelthen det, der er problemet og udfordringen på tværs af disse forslag. Man kan også sige, at tilstedeværelse af amerikansk militær i Syrien udgør en besættelse, og det er temaet for forslag 5, og det er det samme, man finder i andre lande med territoriale stridigheder. Så det er en svær størrelse at arbejde med i praksis. Særligt hvis man er meget firkantet i sin tilgang, fx at skulle ekskludere Danmark. Danmark har i øvrigt også en sag kørende ved menneskerettighedsdomstolen i øjeblikket, som ikke er afgjort. Særligt når vi som investorer ønsker at investere i udviklingsøkonomier i Afrika, Sydamerika, Mellemøsten og Asien. Der er standarderne for menneskerettigheder simpelthen lavere, end de er i Danmark. Når vi ekskluderer lande, så lægger vi vægt på, om landet er underlagt sanktioner fra EU. Det skyldes, at brud på menneskerettigheder er et tungtvejende hensyn, når EU og dermed Danmark, som er en del af EU's beslutningstagning, vælger at skride til sanktioner. Som vi har beskrevet i bæredygtighedsrapporten fra sidste år, så løser vores tilgang ikke alle problemstillinger, for politikere og embedsmænd har også vanskeligt ved at vurdere, hvornår et brud er tilstrækkeligt til, at der skal iværksættes sanktioner. Det samme gælder de forskellige internationale ranglister på menneskerettighedsområdet og rapporter. Her er der heller ikke enighed i vurderingerne. Vores tilgang sikrer en fælles målestok, når vi skal vurdere, hvilke lande vi kan investere i. Og det er centralt for bestyrelsen at fastholde det som et princip og ikke gå ind i enkelte lande, men basere det på principper. Ellers risikerer vi at stå i en situation, hvor vi skal bruge vores ressourcer på at vurdere hvert enkelt land uden at have et kompas til at navigere i de mange gråzoner og dilemmaer, som en sådan vurdering skal tage højde for. Jeg vil lige nævne vores eksklusionspolitik for lande. Hvis der er EU-sanktioner mod et land, så kommer de på vores eksklusionsliste. Derudover så gælder der en blackliste, som EU har i forhold til skatteunddragelse, ansvarlig skat, og det sidste det er en rating af administrativ gennemsigtighed, antikorruption, miljømæssig ansvarlighed, markedsøkonomi og retsstatsprincippet. Det er en stor finansiel virksomhed, der hedder MSCI, der giver en rating sådan, at dem der har den dårligste rating, investerer vi heller ikke i. Det er vores principper, og pointen er, at vi bygger vores politik på principper, så vi ikke skal sidde og monitorere, hvad der sker i konflikter, som både kan være glemte, fx den jeg var udsendt til i Burundi, startende i 2015, og er ikke afsluttet endnu. Det er længe siden, at jeg har hørt om den i nyhederne. Det var de første forslag, som vi jo i princippet er meget enige i. Det er sådan set bare, hvordan vi får det oversat til praksis.

Det næste er forslag 7 vedrørende investeringer i Saudi-Arabien. Som det også blev nævnt, så har vi kun 14 millioner af den samlede formue investeret i Saudi-Arabien. Vi har investeret i statsobligationer i 63 lande. De fleste er i Tyskland, USA og Storbritannien, og man bruger det også som et redskab. Man skal kunne stille sikkerhed i statsobligationer. Resten af de her lande er globale syd- og udviklingsøkonomier, som vi egentlig gerne vil være investere i, fordi det er lande, som i de kommende år har behov for investeringer for at overgå fra at være mindre udviklet til at være meget udviklet. Hvis man laver investeringer der, så håber man, at fx lande i Afrika kan gennemgå samme transformation, som lande i Sydøstasien har gjort de sidste 50 år. Så derfor synes jeg faktisk, at man har et ansvar for at investere i de lande. Specifikt her bliver der nævnt Saudi-Arabien, som har problemer. Det er jeg fuldstændigt enig i, men vi bygger stadig på de samme principper, og der er ikke officielle sanktioner mod dem. Hvis man ekskluderer Saudi-Arabien, hvad så med Qatar, hvad så med de øvrige 61 lande, som ikke er Storbritannien og Tyskland, hvor vi faktisk mener, at det er vigtigt at være investeret i for at kunne bidrage til den bæredygtige omstilling for de lande.

De sidste to forslag gælder specifikt Israel, og jeg tror, at der er mange, der er meget påvirkede af konflikten i Gaza. Jeg har selv palæstinensiske venner. I sommer havde jeg besøg af en læge fra Læger uden Grænser fra hospitalet i Gaza. Han var i Danmark for at lære nogle nerveblokader og fulgtes med mig, og han sagde, at det gik faktisk udmærket, og her fire måneder efter er hans hospital ødelagt, og han er på flugt. Jeg var også til stede, da den jødiske menighed den 8. oktober fejrede 80-året for jødeflugten til Sverige i 1943. Dagen efter angrebet på Israel. Så det er faktisk noget, der påvirker mig ret meget. Vi har ikke nogen investering i Israel, og som I også nævnte, så er det jo af økonomiske årsager. Det er ikke pga. dårlig regeringsførelse, at de er på negativlisten. Før hen havde vi få israelske statsobligationer, men altså primært investeringer i det firma, der hedder Teva. Det er et stort medicinalfirma, men princippet er det samme. I en konflikt er det første, der dør, sandheden, og vi syv medlemmer af bestyrelsen kan ikke føre udenrigspolitik på vegne af hele vores formue. Det er vi ikke kompetente til. Så vi er nødt til at sætte det op som

nogle principper. Vi er imod, at man går ind i en specifik konflikt, fordi ellers så er man nødt til at gå ind og vurdere alle konflikter, der er igangværende på jorden. Så det er mit svar til jeres ellers gode forslag.

Dirigenten:

Tak til Rune for besvarelsen eller begrundelsen af bestyrelsens holdning til forslagene. Og jeg åbner nu for debatten, og der er allerede en række indtegnede talere, og vi tager dem, der sidder ude ved skærmene først, og den første er Sara Mathilde Radl Hensel.

Sara Mathilde Radl Hensel (delegeret, Lægeforeningen):

Jeg vil gerne sige tak til Ansvarlig Investering for nogle meget sympatiske forslag. Jeg er virkelig i syv sind. Jeg er personligt imod, at vi som generalforsamling skal detailstyre, hvordan vores midler skal forvaltes, og imod at lægge bånd på vores bestyrelse, men hellere gøre det ud fra nogle principper, også etiske principper. Derfor er min kommentar egentlig mest en proceskommentar. Jeg er bare rigtig ærgerlig over at blive sat i denne her situation, hvor jeg skal stemme om disse forslag. Jeg kender ikke processen, men jeg kunne forestille mig, at Ansvarlig Investering er kommet til Lægernes Pension og har spurgt, hvordan skal vi diskutere det her. Jeg kunne ønske mig, at vi havde haft det som et drøftelsepunkt i stedet for, at vi skal stemme om så mange forskellige forslag. Det, tror jeg også, ville kunne give bestyrelsen meget bedre mandat til i virkeligheden at få afklaring på, hvad er det, vores generalforsamling vil og ikke vil. Så det var et ønske fremadrettet, at vi kunne drøfte ting i stedet for at skulle stemme om alting. Og så må jeg selvfølgelig også sige, at der er jo nogen, der er ærgerlige over, at vi skal gå ind i enkeltsager og bedrive politik eller ikke-politik med midler. Men hvor der er penge, er der politik, så uanset hvad vi beslutter, så bliver der bedrevet politik med vores pensionsmidler. Det kan man i hvert fald ikke bruge som undskyldning, vil jeg bare sige Tak.

Dirigenten:

Tak til Sara Mathilde Radl Hensel, der er delegeret, og vi har endnu en indtegnet taler fra skærmene, og det er Birgitte Ries Møller.

Birgitte Ries Møller:

Jeg er delegeret, og jeg har så stor respekt for folk, der ytrer sig og tør argumentere for deres holdninger, og derfor er jeg også glad for, at vi får en diskussion af de her ting, men forskellen er bare, om vi skal vedtage henstillinger, eller om vi skal arbejde ud fra principper, og om vi synes, at den bestyrelse, vi har valgt, kan forvalte det, de hører på generalforsamlingen uden, at det er decideret henstillinger, der bliver vedtaget. Vi har allerede mange henstillinger, og hvis vi også vedtager dem her i dag, så har vi rigtig mange. Jeg synes, at det er mistillid til en bestyrelse, som fx Rune, som er så sympatisk, og har de helt rigtige holdninger, og jo mener det samme. Skulle vi ikke prøve at have tillid til vores bestyrelse i stedet. Det er trods alt det, vi får dem valgt til, og så skal vi ikke besværliggøre verden med en hel masse vedtagne henstillinger. Så det er et overordnet princip for mig, at jeg har tillid til bestyrelsen.

Dirigenten:

Tak til Birgitte Ries Møller, der som nævnt også er delegeret. Og så vender vi os mod salen, og der er en enkelt indtegnet taler på nuværende tidspunkt, det er Amani Meaidi.

Amani Meaidi (delegeret, Ansvarlig Investering):

Goddag alle sammen, mit navn er Amani, og jeg er delegeret i Ansvarlig Investering. Der er en del kommentarer til vores forslag, og jeg håber, at jeg har husket dem alle, men jeg vil gerne indlede med at kommentere på din kommentar, Rune. Du nævner, at vi sanktionerer lande, der har EU-sanktioner på sig. Eller dem der er på en liste over skatteunddragelse. Christopher viste et slideshow, hvor der er et udkast af vores negativliste, og der er faktisk lande på, som kun står der for dårlig regeringsførelse. Det vil sige, at de ikke har EU-sanktioner mod sig, og de har heller ikke skatteproblemer, så der har det været en subjektiv vurdering af, om vi skal investere i de pågældende lande. Så vores spørgsmål er, hvorfor er de lande på negativlisten og ikke lande som Saudi-Arabien og Israel. Nu blev der nævnt noget med tillid til bestyrelsen. Vi er en ny liste, og vi skal lige lære bestyrelsen og pensionskassen at kende, men vi kom som udgangspunkt til pensionskassen for at samarbejde. Vi vil gerne lære deres maskinrum at kende, og hvordan de sikrer bæredygtige investeringer. Der blev vi bare lidt i tvivl, for når vi læser generalforsamlingsbogen, hvor man prøver at fortælle, at ved at afhænde 14 millioner kroner i Saudi-Arabien, så risikerer man

konkurrencedygtigheden af afkastet, og så læser vi årsrapporten for 2022, hvor generalforsamlingen har afhændet 600 millioner kroner i Kina, hvor man ikke har påpeget konkurrencedygtigheden af det. Så bliver vi i tvivl, om det er politik, eller går vi ud fra faste principper. Vi vil jo gerne have, at alle lande behandles lige, og det synes vi ikke, at vi har fået et indtryk af, i hvert fald ikke i kommentaren til vores forslag. Så vi vil rigtig gerne samarbejde, og vi vil rigtig gerne have tillid, men jeg synes, at det er vigtigt, at vi påpeger, at der måske er en forskelsbehandling af lande, og at den måske er politisk baseret, ligesom EU-sanktioner jo er. Jeg synes, at det er ærgerligt, at der bliver påpeget en polarisering af den verserende konflikt i Gaza. Som Christopher nævnte, så blev vi opmærksomme på, at vi havde investeringer i Israel på baggrund af den verserende konflikt, men vores forslag kommer ikke på baggrund af den verserende konflikt. Den kommer på baggrund af, at der i flere år har været et håb fra FN om, at Israel skal sanktioneres. Jeg synes, at det er super ærgerligt, at man i samme sætning nævner Gaza og jøder. Det her har intet med jødedommen at gøre, det har intet med islam at gøre, det har intet med religion at gøre, alle mennesker er lige, især for os læger. Det handler om ansvarlig investering og principper. Vores penge skal ikke facilitere alvorlige brud på menneskerettigheder, og det håber jeg, at alle er enige i. Igen, dem der er i limbo, det har ingen betydning for vores afkast, i hvert fald ikke vores specifikke forslag. Vi har under en promille, eller det havde vi, i Israel og Saudi-Arabien, så det betyder intet for afkastet. Så hvis man ikke tør stemme på det generelle forslag, så synes jeg, at man skal stemme for det specifikke. Og i forhold til det med hvad vi havde i israelske selskaber, så havde vi altså investeringer i banker, som var sortlistet af FN for at facilitere bosættelser, der brød alvorligt med menneskerettigheder. Så ja, det var bare lidt små pointer fra mig.

Dirigenten:

Tak til Amani Meaidi, og det er næstformanden, der vil kommentere de indlæg, der har været.

Rune Petring Hasselager (næstformand i bestyrelsen, delegeret, Lægeforeningen):

Ja, det håber jeg, at jeg kan fyldestgørende. Vores laneliste bygger på principper, så det er ikke sådan, at vi sidder og laver noget subjektiv politik på det her internt i bestyrelseslokalet. Det er derfor, at vi har de her principper, men det er selvfølgelig forskelligt, hvorfor man ryger på eksklusionslisten. For landene er der tre forhold. Det er EU-sanktioner, det dækker ligesom over menneskerettighederne, og så er det skatteunddragelse, og så er det dårlig rating fra MSCI. Det er jo nogle objektive kriterier, vi følger, og det er rigtigt, som Amani nævnet med bosættelser, at hvis EU, som de jo også har barslet med, vil komme med sanktioner overfor Israel i forhold til bosættelser, så vil de ryge på vores negativliste med en anden årsag end den, der står nu. Vi mener, at EU er det, der repræsenterer Danmarks værdier bedst. Man kunne sikkert også have valgt andre, men det er det, vi har tænkt Vi vil hellere bygge på principper end på enkeltstager, og vi synes, at EU's tilgang er den, vi helst vil følge.

Dirigenten:

Tak til Rune Petring Hasselager. Og Christopher Blom Salmonsens har bedt om ordet igen.

Christopher Blom Salmonsens (delegeret, Ansvarlig Investering):

Tak, det er bare lige en hurtig pointe, så vi ikke trækker det i for lange drag. I forhold til at vi følger EU-sanktionerne, så er det korrekt. Desværre er det sådan, at EU er ekstremt politiseret og meget langsomme om at handle. Nogle gange. Tag fx da Rusland blev sanktioneret. Da de først invaderede Krimhalvøen tilbage i 2014, gik det relativt hurtigt. Efterfølgende blev de sanktioneret igen tilbage i 2022, da de valgte at gå ind i Ukraine. Det tog en måneds tid eller sådan noget, så var der indført sanktioner imod Rusland. Det samme kan desværre ikke siges om Israel, og det er til trods for, at de på nuværende tidspunkt er under anklage hos den internationale domstol for at begå et plausibelt folkedrab. Man kan sige, at når EU ikke kan finde ud af at tage handling, når der er risiko for, at der foregår folkedrab i Palæstina, så bliver vi som enkeltindivider, som læger og som pensionskasse nødt til at tage handling, og det sker simpelthen ikke hurtigt nok, hvis vi udelukkende følger EU, som ikke rigtigt formår at tage sufficient stilling i det her tilfælde. Det har FN til gengæld gjort, det er dejligt, ICJ er om noget den øverste domstol i verden, og de er om noget objektive. Så jeg synes, at det er noget, man kan forholde sig til. Tak.

Dirigenten:

Sidste i rækken af talere er Anne Storgaard Nørskov.

Anne Storgaard Nørskov (delegeret, Ansvarlig Investering):

Ja, jeg hedder Anne Storgaard Nørskov og er delegeret fra Ansvarlig Investering. Først tak til bestyrelsen for at have kommet med en fin begrundelse og uddybende kommentarer. Det kredser lidt om en gråzone, og det er jo rigtigt, at det er det, når det handler om menneskerettigheder, men det er det også, når det handler om klima, og når det handler om ligestilling, men det er jo det, vi beder pensionskassen om at forholde sig til. Vi sidder her jo alle sammen som delegerede, fordi vi ønsker at være med til at tage styring for den retning, som pensionskassen skal have, og det er jo uanset, om det drejer sig om menneskerettigheder og klima, strukturelle tiltag i organisationen, og det er pensionskassens ansvar at hjælpe med at få implementeret den politik, som vi gerne vil have gennemført i pensionskassen. Vi skal ikke detailstyre noget. Vi detailstyrer ikke noget, når vi beder pensionskassen om at fremlægge, hvordan vores forslag kan implementeres. Og det er ligesom præmissen for vores arbejde. Vi beder pensionskassen om at tage ansvar og forholde sig til de forslag, vi kommer med, og vi lever i en gråzone med alt, der sker i verden, og det er det, vi kommer med af forslag til, at vi forholder os aktivt til. Tak.

Dirigenten:

Tak til Anne Storgaard Nørskov, og der er endnu en taler indtegnet, og det er Sanne Marie Thysen, værsgo.

Sanne Marie Thysen (delegeret, Lægeforeningen):

Ja, Sanne Marie Thysen og delegeret. Tak for at bringe de her diskussioner på banen. Jeg synes, at der er kommet nogle gode pointer frem fra Ansvarlig Investering. En af de ting, som I nævner, er, at EU-sanktionerne er langsomme, og der kunne man jo godt ønske sig, at Ansvarlig Pension så går i dialog med Lægernes Pensions bestyrelse om, hvorvidt vi læner os op ad de rigtige ting, fordi jeg tror, at vi går den forkerte vej, hvis vi begynder at stemme om enkeltting, og begynder at nedlægge principper. Jeg synes, at Rune klart har gjort rede for, hvorfor man ikke i Lægernes Pensions bestyrelse kan sidde og overvåge alle de her konflikter, og du har nævnt et par oversete konflikter, der er jo desværre mange flere. Der er også Sudan, der er andre steder, hvor mediernes søgelys ikke er, og derfor så tror jeg, at ved at lave sanktioner på enkeltlande, så kommer vi til at lave en detailstyring. Så jeg håber, at I i Ansvarlig Pension vil bibeholde det her engagement og hjælpe os med, hvordan vi kan finde de korrekte steder at rette os mod, sådan at vi har en eller anden rettesnor, der måske er hurtigere end EU's sanktioner, for det kunne vi sagtens ønske. Det er i hvert fald tak for at bringe diskussionen på banen.

Dirigenten:

Tak til Sanne Marie Thysen. Og der er to indtegnede talere, og først er det Amani Meaidi.

Amani Meaidi (delegeret, Ansvarlig Investering):

Jeg lover, at det er sidste kommentar fra mig. Jeg hører dig, Sanne, og ser dig, og jeg forstår det godt. I må også forstå, at vi er en ny liste, og vi har jo kigget på, hvad I tidligere har stemt om, og der har vi set, at I har stemt på konkrete lande, som fx Kina. Så vi stiller spørgsmålstegn, hvorfor Kina er i orden at stille spørgsmålstegn til, men ikke Saudi-Arabien. Hvorfor Rusland og ikke Israel, og det er der, vi bliver overraskede, og vi vil meget gerne gå i samarbejde med bestyrelsen om maskinrummet inde hos Lægernes Pension, og det kommer vi til at gøre fremadrettet. Men vi synes ikke, at det er en undskyldning for fx at stemme for, at Israel skal på negativlisten over dårlig regeringsførelse. De er allerede på negativlisten, og det går ikke ud over vores afkast. Vi har afhændet alle investeringer, så ja, vi er principfaste, men vi mener, at det er meget vigtige pointer. Vi snakker om systematiske angreb på sundhedsvæsenet. Vi er læger, og hvis vi ikke kan vogte over sundhedsvæsenets immunitet, hvem kan så. Vi vil gerne samarbejde, og vi vil helst ikke være sådan nogle irriterende delegerede. Men vi synes også, at vi skal blive mødt med en respekt og en forståelse, og vi mener bare ikke, at vi har modtaget en rimelig begrundelse for, hvorfor vi ikke måtte stille de forslag, vi er kommet med.

Dirigenten:

Tak til Amani, og jeg har en sidste indtegnet taler, det er Helga Holm Schultz. Jeg beder om, at hvis der er nogen, der ønsker at ytre sig, at de så snart indtegner sig, sådan at vi kan få et overblik over talerlisten. Jeg beder om, at det gøres under Helgas indlæg.

Helga Holm Schultz (delegeret, Lægeforeningen):

Jeg hedder Helga, og er delegeret på Lægeforeningens liste. Jeg vil bare lige minde om, inden vi stemmer, at Birgitte Ries Møller, der var igennem før, hun fik det til at lyde som om, at hvis man stemmer for, at der bliver lavet fx sanktioner mod enkelte lande, så er det mistillid til bestyrelsen. Sådan ser jeg bestemt ikke på det. Jeg har rigtig, rigtig meget tillid til vores bestyrelse i alle mulige sammenhænge, så jeg vil bare minde om, at vi før har stemt om enkeltssanktioner mod enkeltlande, uden at det er blevet taget som et mistillidsvotum, så man kan godt stemme for nogle af de enkelte forslag uden, at man viser mistillid til bestyrelsen. Det var bare, at det også blev nævnt, for der er mange nye, og bare så man ikke hører det på den måde. Tak.

Dirigenten:

Tak til Helga Holm Schultz. Og jeg har ikke flere indtegnede talere, hverken her eller hisset. Og det betyder så, at hermed kan vi lukke talerlisten, og så går vi om bord i afstemningerne. Og vi skal jo stemme om alle forslag enkeltvis, og vi starter meget naturligt med forslag 2.

Forslag 2 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:

Skærpet politik for investeringer i lande, som udfører eller er under begrundet mistanke for at udføre folkedrab eller krigsforbrydelser.

Dirigenten:

Jeg har af hensyn til debatten lavet en liste, hvor forslagene er taget op i forkortet form, så vi stadig har overblikket. Og alle forslagene kræver almindelig stemmelighed, det vil altså sige, at flere for end imod stemmer, for at blive vedtaget. Og det første forslag er vedrørende lande, eller ekskludering af lande, som udfører eller er under begrundet mistanke for at udføre folkedrab eller krigsforbrydelser. Og værsgo at stemme.

Der er afsat 60 sekunder, og der er 30 sekunder tilbage. Og hermed har alle haft mulighed for at stemme, og vi lukker hermed afstemningen.

29 stemmer for, 78 stemmer imod og 13 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

Forslag 3 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:

Skærpet politik for investeringer i lande, som udfører statslig tortur inden for landets grænser.

Dirigenten:

Forslag nummer 3 lyder, at generalforsamlingen henstiller til, at Lægernes Pension ikke investerer i lande, der udfører statslig tortur inden for landets grænser. Sådanne lande bør noteres på Lægernes Pensions oversigt over lande, som pensionskassen ikke ønsker at investere i, negativlisten, hvor årsagen til eksklusion skal omfatte det allerede reetablerede kriterie dårlig regeringsførelse. Værsgo at stemme.

19 stemmer for, 93 stemmer imod og 8 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

Forslag 4 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:

Skærpet politik for investeringer i lande, som udfører dokumenterede og systematiske angreb på sundhedsvæsenet mv.

Dirigenten:

Forslag nummer 4 er, at generalforsamlingen henstiller til, at Lægernes Pension ikke investerer i lande, som udfører dokumenteret og systematiske angreb på sundhedsvæsenet, herunder sundhedspersonale og sundhedsfaciliteter. Sådanne lande noteres på Lægernes Pensions oversigt over lande, som pensionskassen ikke ønsker at investere i, negativlisten, hvor årsagen til eksklusion skal omfatte det allerede etablerede kriterie dårlig regeringsførelse. Værsgo at stemme.

21 stemmer for, 84 stemmer imod og 16 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

**Forslag 5 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:
Skærpet politik for investeringer i lande, som foretager en pågående besættelse.**

Dirigenten:

Forslag nummer 5 er, at generalforsamlingen henstiller til, at Lægernes Pension ikke investerer i lande, som foretager en pågående besættelse. Sådanne lande noteres på Lægernes Pensions oversigt over lande, som pensionskassen ikke ønsker at investere i, negativlisten, hvor årsagen til eksklusion skal omfatte det allerede etablerede kriterie dårlig regeringsførelse. Værsgo at stemme.

21 stemmer for, 87 stemmer imod og 13 blanke stemmer.
Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

**Forslag 6 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:
Skærpet politik for investeringer i lande, som i lovgivningen diskriminerer på baggrund af race/etnisk oprindelse eller religiøs overbevisning.**

Dirigenten:

Forslag nummer 6 er, at generalforsamlingen henstiller til, at Lægernes Pension ikke investerer i lande, som diskriminerer i lovgivningen på baggrund af statsborgernes race, etnisk oprindelse eller religiøs overbevisning. Sådanne lande noteres på Lægernes Pensions oversigt over lande, som pensionskassen ikke ønsker at investere i, negativlisten, hvor årsagen til eksklusion skal omfatte det allerede etablerede kriterie dårlig regeringsførelse. Værsgo at stemme.

17 stemmer for, 88 stemmer imod og 14 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

**Forslag 7 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:
Saudi-Arabien tilføjes listen over lande, som Lægernes Pension ikke skal investere i (negativlisten).**

Dirigenten:

Forslag nummer 7 er, at generalforsamlingen henstiller til, at Lægernes Pension skal inkludere Saudi-Arabien på listen over lande, som Lægernes Pension ikke ønsker at investere i, negativlisten, for det allerede etablerede kriterie dårlig regeringsførelse. Og det må være samme sætning som tidligere. Værsgo at stemme.

42 stemmer for, 75 stemmer imod og 4 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

**Forslag 8 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:
Israel tilføjes listen over lande, som Lægernes Pension ikke skal investere i (negativlisten).**

Dirigenten:

Forslag nummer 8 er, at generalforsamlingen henstiller til, at Lægernes Pension skal inkludere Israel på listen over lande, som Lægernes Pension ikke ønsker at investere i, altså negativlisten.

45 stemmer for, 74 stemmer imod og 1 blank stemme. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

**Forslag 9 fra delegerede – listen Ansvarlig Investering:
Israelske selskaber tilføjes listen over selskaber, som Lægernes Pension ikke skal investere i (Negativlisten).**

Dirigenten:

Og endelig forslag nummer 9, som er, at generalforsamlingen henstiller til, at Lægernes Pension skal inkludere israelske selskaber på listen over selskaber, som Lægernes Pension ikke ønsker at investere i, altså negativlisten.

31 stemmer for, 85 stemmer imod og 4 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

**Forslag 10 fra delegerede – listen Læger for klimaet:
Integration af vurdering af klimarisici ved investeringer i statsobligationer.**

Dirigenten:

Dermed når vi frem til forslag nummer 10, som er et forslag stillet af Læger for Klimaet. Forslaget er at finde i generalforsamlingsbogen, og det lyder, at generalforsamling henstiller til, at der i lægernes politik for bæredygtighed indarbejdes retningslinjer, som beskriver, hvordan pensionskassen integrerer klimarisici i statsobligationsporteføljen. Retningslinjerne skal tage afsæt i kendte eller kommende internationale retningslinjer på området, og gøre brug af de nye data og værktøjer, som udvikles, og som Lægernes Pension har adgang til. Politikken skal præcis beskrive de konkrete tiltag på området, som eksempelvis kan omfatte brug af særlige klimabenchmark, fastsættelse af CO₂-reduktionsmål eller andre tiltag, som sikrer, at kapitalforvalterne effektivt integrerer klimarisici i deres forvaltning af pensionskassens investeringer. Tiltag til integration af klimarisici skal tage hensyn til de særlige investeringsmæssige bindinger, som gælder for pensionskassens investeringer i statsobligationer. Bestyrelsen skal ved generalforsamlingen i 2025 præsentere ovenstående politik for at integrere klimarisici i pensionskassens investeringer i statsobligationsporteføljen. Og forslaget støttes af bestyrelsen, og det er som sagt stillet af Læger for Klimaet, og det er Martin Schønemann-Lund, der vil begrunde forslaget.

Martin Schønemann-Lund (delegeret, Læger for Klimaet:

Jeg vil også prøve at begrænse mig lidt. Hvis vi klikker på de her tal, som godt kan tåle en gentagelse. Det går rigtig godt med bæredygtighedsarbejdet i Lægernes Pension. Det er vi super glade for, men det betyder også, at de såkaldt lavthængende frugter er ved at være godt plukket, så med det her forslag bevæger vi os et skridt opad i kompleksitet og vanskelighed, og det afspejler også, at vi med forslaget opfordrer bestyrelsen til at fremtage en politik for det her, og ikke som tidligere, hvor vi har haft et konkret forslag til, hvordan denne her politik skal se ud. Det her er svært, og det er et område i rivende udvikling, så jeg vil bare lige opridse det hurtigt for jer, og håber, at I kan stemme for vores forslag om at udarbejde en politik for at indarbejde klimarisici i investeringsarbejdet i statsobligationer.

Vi har ca. 16 milliarder i statsobligationer ud af en portefølje på lige omkring 110 milliarder. Så det er jo ikke en kæmpe stor andel, men det er alligevel en anseelig sjat, og der er naturligvis ligesom med alt muligt andet klimahensyn og klimarisici, når man investerer i lande og ikke bare i selskaber. Vi har fire eksempler her. Vi har Danmark, som vi kender relativt godt som et rigt og veludviklet land med et relativt lavt CO₂-aftryk fra de indenlandske udledninger, men med et stort forbrugsbaseret aftryk, og så har vi en rigtig lang kystlinje og lavtliggende områder, som kan blive udfordret, når klimaforandringerne accelererer. Ved siden af har vi Tyskland, som ligeledes er et veludviklet industrialiseret land med gode tilpasningsmuligheder, men som har en stor sværindustri, der indtil nu har været drevet af brunkul, og som kan blive udfordret på energiforsyningsikkerhed, og nyligt er blevet det, da Rusland smækkede i for gasforsyningerne. Så har vi Indonesien, som er et mellemudviklet land. Der sker rigtig, rigtig meget i Indonesien, men de har lidt færre midler til at imødegå klimaforandringerne, og så er de også en relativt stor olieeksportør, hvor de kan blive ramt på eksporten, og så har de også som øland en kæmpe stor kystlinje, og så ligger de i det trælse bælte rundt omkring ækvator, hvor solen hverken skinner, eller hvor det blæser særlig meget. Så de kan blive udfordret på grøn energi i fremtiden. Så har vi USA, som selvstændigt udgør en klimarisiko alt efter, hvilken præsident der råder, fordi de hopper ind og ud af internationale traktater. Det er for at illustrere, at der er forskellige klimarisici forbundet med det her. Der har tidligere været total mangel på gode data om, hvordan disse lande så klarer sig, men der begynder at komme noget, og vi nævner i forslaget to værktøjer, hvor man rater lande ud fra, hvordan de performer på forskellige klimamål, om de har lovgivning på området, om støtter de fossile brændstoffer i deres skattelovgivning og forskellige andre ting, og så har den internationale valutafond også et relativt godt værktøj, som viser lidt mere om den økonomiske risiko forbundet med klimaforandringerne ved investeringer i forskellige lande. Det er sjovt nok lande omkring ækvator, der er hårdest ramt. Men der er en hel masse vanskeligheder med det her. Det bliver nævnt, at vi bruger statsobligationerne til at stille sikkerhed. Det gør vi, hvis vi vil købe et eller andet, som koster noget i euro. Så er man nødt til at have en sikkerhed, og det foregår for praktiske formål med tyske statsobligationer. Så hvis man vil være en investor, der investerer i Europa, så kan det være rigtig, rigtig svært at ekskludere eller sige, at man ikke vil have noget med Tysklands statsobligationer at gøre. Det samme gør sig gældende til dels for amerikanske statsobligationer på det internationale marked. Så er der nogle ting omkring, hvad er retfærdigt, fordi vi har også nogle udviklingslande, som vi så, der udgør en relativt stor klimamæssig risiko, men som på den side

har økonomier i rivende udvikling, og som alle har behov for investeringer for at kunne imødegå klimaforandringerne og omstille til en mere grøn energiform. Så er der noget med tidsintervallet, altså hvor lange er statsobligationerne, og så er der noget med, at investeringsuniverset er ikke så stort. Der er ikke lige så mange lande, som der er selskaber, langt, langt fra. Så investeringsuniverset kan hurtigt blive meget, meget småt, hvis vi lægger for skarpe grænser her. Så vi tænker, at det her er svært, og det afspejler også, at der ikke er nogen andre rigtige pensionskasser i Danmark, der har en god politik på det her, så vi håber, at bestyrelsen, og det lyder jo sådan, også vil støtte os i at få udviklet sådan en politik, og starte på det her relativt svære arbejde. Så det var ordene herfra. Tak.

Dirigenten:

Tak til Martin Schönemann-Lund fra listen Læger for Klimaet, og som nævnt også af Martin, så støtter bestyrelsen forslaget, og jeg giver ordet til næstformanden, Rune, der vil begrunde det, værsgo.

Rune Petring Hasselager (næstformand i bestyrelsen, delegeret, Lægeforeningen):

Jeg skal gøre det kort, og jeg vil bare sige tak på vegne af pensionskassen for godt samarbejde. Jeg tror, at Læger for Klimaet har skubbet os og påvirket pensionskassen meget de seneste fem år, hvor jeg har været med. Og også en invitation til Ansvarlig Investering om at fortsætte dialog, ligesom vi gør. Så mere vil jeg ikke sige, men vi støtter det her, det er jo noget, der er under modningsproces, og som vi følger.

Dirigenten:

Tak til Rune Petring Hasselager. Og der er ikke her i salen nogen indskrevne talere, og der er heller ikke nogen ude fra skærmene, der ønsker ordet, så debatten er afsluttet. Og dermed er vi parate til at gå til afstemning, og værsgo at stemme.

101 stemmer for, 13 stemmer imod og 2 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget er vedtaget.

Forslag 11 fra delegerede – listen Lige Pension:

Forslag til ændring af vedtægtens § 10, nr. 2, om indstillingsretten af lægelige medlemmer til bestyrelsen.

Dirigenten:

Nu går vi over til de tre forslag, der er stillet af listen Lige Pension. Og det første er forslag 11, og det er et forslag om ændring af vedtægtens paragraf 10, stk. 2. Det, man foreslår, er, at sætningen Lægeforeningens bestyrelses indstillingsret til pensionskassens generalforsamling om, hvilke af pensionskassens medlemmer, Lægeforeningen ønsker valgt til bestyrelsen, udgår, selv om generalforsamlingen er ikke bundet af denne indstilling. Og det er altså det, man ønsker skal udgå af vedtægtens paragraf 10, stk. 2. Og det er Iben Sorgenfrei, der vil begrunde forslaget.

Iben Sorgenfrei (delegeret, Lige Pension):

Grunden til, at vi stiller forslaget, det er, at Lægeforeningen historisk har haft fuldstændig afgørende betydning for vores pensionskasses tilblivelse, og det er vi rigtig mange, der er taknemmelige for. Lægeforeningen har så også i alle årene haft suveræn beslutningsret og majoritet i generalforsamlingen og blandt de lægelige bestyrelsesmedlemmer. Det kan der være flere årsager til blandt andet, som Chresten også nævnte, at pension er et emne, som mange ikke har den store interesse for, i hvert fald ikke før, vi selv nærmer os pensionsalderen, men også fordi Lægernes Pension har gjort det godt og har sikret sine medlemmer et rigtig fint afkast. Så tænker man som menigt medlem, at det går jo godt, hvorfor skal jeg blande mig. Men det, som kan ske, når man har haft absolut majoritet gennem lang tid, er, at man kan komme til at lukke sig om sig selv. Der er måske en fare for, at man kommer til at mangle nogle input udefra, og måske risikerer man også, at holdninger som ikke luftes indenfor Lægeforeningens eget regi, ikke rigtigt kommer til orde eller mangler at blive repræsenteret. Vi bliver klogere af at høre på andre vinkler på verden, på uenighed og på dialog, som vi også har snakket om i dag. Så årsagen til, at vi stiller forslaget, er vores ønske om at fremhæve, at alle demokratisk valgte delegerede i generalforsamlingen har ret til at indstille kandidater til bestyrelsen. Så derfor er det u hensigtsmæssigt, synes vi, at man fremhæver en organisation, som faktisk kun repræsenterer under halvdelen af de delegerede, til at indstille kandidater. Det antyder, at Lægeforeningen har en forrang, og det kan faktisk potentielt forhindre, at andre lister eller delegerede mener at have en chance for at stille op. At man mener, at Lægeforeningen jo alligevel har monopol på det privilegie. Samtidig er det jo ikke så enkelt. I og med at

Lægeforeningen har været ryggraden i Lægernes Pension siden starten, så har de også båret forpligtelsen og ansvaret for den gode drift af pensionskassen, som vi har haft. Og det har de gjort med dedikation. Det er vigtigt, at der også i fremtiden er en sikkerhed for, at der opstilles kandidater til bestyrelsen. Det ansvar har Lægeforeningen altid taget på sig, og de har ment, at de ikke blot havde indstillingsret, men også indstillingspligt. Det er overvejelser, som vi har diskuteret internt i vores gruppe, og vi er kommet frem til, at vi trækker vores forslag. Når jeg gør det på denne her måde, så er det simpelthen fordi, at der var jo et budskab med det forslag, som vi gerne ville ud med. Vi vil gerne indtrængende anmode Lægeforeningen om fremadrettet at have fokus på, at de kandidater, de opstiller, reelt er repræsentanter for den diversitet, som vores forening rummer. Og det er i øvrigt også på linje med det, der står i anbefalinger til god selskabsledelse, som Lægernes Pension henholder sig til, og jeg citerer, mangfoldighed omfatter blandt andet køn, alder eller uddannelsesmæssig og erhvervmæssig baggrund, og det er i forhold til repræsentation i bestyrelsen. Måske er den mest velegnede kandidat ikke den, man kender i forvejen fra fagpolitisk regi eller er en af Tordenskjolds soldater, og måske fordi man er medlem af et repræsentantskab og er engageret her, så er det ikke sikkert, at man er specielt interesseret i pensionsforhold. Så måske skal man søge mere bredt fremadrettet, og måske kunne man lave opslag på sociale medier eller i Ugeskriftet, når man næste gang søger kandidater. Det håber vi, at Lægeforeningen vil lægge sig på sinde, når de fremstiller fremtidige bestyrelseskandidater. Tak.

Dirigenten:

Tak til Iben Sorgenfrei for at begrunde et forslag, der nu er trukket. Og jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet i den anledning, og det gør Camilla Noelle Rathcke.

Camilla Noelle Rathcke (delegeret, Lægeforeningen):

Tak, og tak til Iben og listen for både at fremføre forslaget og også trække det igen. Men jeg vil også sige, at når man lige kigger på bestyrelsen, så går det sgu ikke så godt med diversiteten. Så jeg forstår jo også udmærket godt både synspunktet og ønsket. Til gengæld så giver forslaget mig jo også mulighed for lige at ridset noget af historikken op, og I har jo sådan set også fået lidt af historikken, når I læser, hvordan pensionskassens bestyrelse har vurderet forslaget. Fordi der er sket meget på snart hundrede år. Det var den almindelige danske lægeforening, som det hed en gang, som stiftede pensionskassen i 1946. Og vi kommer jo ikke udenom, at det vi har at gøre med her, er en arbejdsmarkedspensionskasse grundlæggende set. Og det vil sige, at alle de midler, som man gennem overenskomsterne forhandler, skal afsættes til pension, de bliver dirigeret ind i den pensionskasse, vi har stiftet i tidernes morgen. Det giver selvfølgelig en særlig forpligtelse, både når man forhandler overenskomster, og det giver også et særligt ansvar i forhold til, hvordan ens midler til pension så efterfølgende forvaltes, og det har vi gået op i med hud og hår siden 1946. Det var en klar styrkelse, da der kom regler på området, så det ikke kun var lægelige medlemmer, der skulle sidde i en pensionskasses bestyrelse, fordi det er ikke bare sådan lige, tror jeg godt, at vi kan sige. Så det, at der i virkeligheden er kommet regler om eksperter eller specialister på finansieringsområdet, ind i vores bestyrelser, det er jo en klar styrke. Men det er også en klar styrke, at der stadigvæk sidder læger i pensionskassens bestyrelse. Og i vores bestyrelse har vi fire lægelige medlemmer. Det er skrevet i vedtægterne, at Lægeforeningen har indstillingsret. Og det har vi forvaltet som en indstillingspligt. Fordi der stadigvæk er en meget stor interesse, også fra de forhandlingsberettigede foreninger, FAS, PLO, Yngre Læger om, at når man forhandler midler ved overenskomstbordet til pension, og bærer dem over i et bestemt firma, som man har aftalt, og skrevet ind i overenskomsten, hvad er for et firma, så vil man også godt sikre sig, at der efterfølgende sker noget fornuftigt med de penge. Den fornuft synes vi jo også, at vi har bidraget til over mange år, men vi oplever jo også, at der var en tid for ikke så lang tid siden, hvor det at finde delegerede til det her forum næsten var en formssag, fordi der var nærmest kun Lægeforeningens liste. Jeg kan huske, da Læger for Klimaet dukkede op, vi havde de studerende, vi havde Læger for Klimaet, og så var der Lægeforeningens liste. Og sidenhen er det jo blevet meget mere divers med både Læger for Klimaet, Ansvarlig Investering, og ikke mindst Lige Pension. Og der er heller ingen tvivl om, at det bliver jo lidt en arena for debatter i mange henseender, der ikke kun drejer sig om pension. Det synes jeg også allerede, at vi kan fornemme i dag, og det er ikke for at vægte, om det er rigtigt eller forkert, fordi som Sara hjemme bag skærmen sagde, hvor der er penge, er der også magt, og der er også indflydelse, og der er ønske om at gøre noget særligt. Men jeg hæfter mig også ved, at der i bestyrelsens beretning og i fremlæggelsen af årsrapporten sidste år er båret 3,3 milliarder ind i pensionskassen. Penge forhandlet ved overenskomstbordet. Penge som Yngre Læger har forhandlet ind, penge som Overlægeforeningen, FAS, har forhandlet ind, penge som Praktiserende Lægernes Organisation forhandler ind. Og hvis de forhandlingsberettigede foreninger ikke er tilfredse med det, der foregår i den bestyrelse, og i det der sker i pensionskassen

fra år til år, så kommer der til at stå et andet firmanavn i overenskomsterne. Og det er faktum. Derfor er det jo alt andet lige også grunden til, at det fylder noget i Lægeforeningen. Det fylder sindssygt meget, om det her er en pensionskasse, vi synes, vi får det ud af, som vi skal, nemlig, som det absolut primære, at sikre, at den dag vi ikke er arbejdsduelige, som læger mere, så har vi en pension til den dag, vi ikke er her mere. Og det er afsættet for både vores pensionskasse, og om man synes, at det er okay at smide småpenge og peanuts ind via overenskomster Det bliver til mange milliarder i en pensionskasse, og det bliver til mange penge for vores medlemmer på den lange bane. Det er så slet ikke det samme som, at vi ikke også skal tage alle mulige andre hensyn. Det er heller ikke det samme som, at man ikke godt kunne have ønsket sig, at vi også tilbage i tiden havde fundet bedre løsninger på nogle af de problemer, vi slås med nu, og det er heller ikke det samme, som at vi ikke skal finde lidt mere diversitet på kandidater for Lægeforeningens Liste. Men der er heller ingen tvivl om, at det at kunne indstille til bestyrelsen fra Lægeforeningens Liste er afgørende, og det er også til gengæld afgørende, at vi gør det klogt, og at vi tager imod råd. Vi skal nok tage det med, men jeg er ikke sikker på, at jeg kan love, at vi annoncerer bredt, fordi det her er så forankret i det forhandlingsmæssige afsæt, som det er. Til gengæld så hylder jeg princippet om, at alle lister kan etablere sig, og at alle kan indstille kandidater til bestyrelsen, og jeg hylder sådan set også princippet om, at demokrati og det, der foregår her, har vi dialog og debat om. Det er godt for en forening, når vi snakker en pensionskasse, eller en hvilken som helst anden forening. Så egentlig tak for forslaget. Det giver mulighed for at sige lidt om det her, men også tak for at trække det igen, og vi skal nok pudse brillerne næste gang. Tak.

Dirigenten:

Tak til Lægeforeningens formand, Camilla Noelle Rathcke for indlægget, og jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet? Det lader ikke til at være tilfældet. Og i og med at forslaget er trukket, så er behandlingen hermed afsluttet.

Forslag 12 fra delegerede – listen Lige Pension:

Henstilling til bestyrelsen om at opsiges samarbejdsaftaler med advokatfirmaet Bech-Bruun.

Dirigenten:

Det fører os frem til næste forslag, som også er et forslag fra Lige Pension, og i forslaget foreslås, at generalforsamlingen henstiller til bestyrelsen, at bestyrelsen skal opsiges alle samarbejdsaftaler mellem pensionskassen og advokatfirmaet Bech-Bruun. Og det er også Iben Sorgenfrei, der forelægger forslaget, og bestyrelsen støtter ikke forslaget.

Iben Sorgenfrei (delegeret, Lige Pension):

I undrer jer måske over, hvorfor vi stiller sådan nogle forslag, der dybest set ikke har noget at gøre med det, vi oprindeligt oprettede listen på, men de forslag, vi stiller, har i virkeligheden meget med værdier at gøre, så på den måde synes vi, at der er en rød tråd. Som I hører, er forslag 12 en henstilling til, at man opsiger samarbejdsaftaler med advokatfirmaet Bech-Bruun. I skal have en tidslinje, som jeg lige vil oprids her. I august 2014 underskriver Bech-Bruun en juridisk vurdering til deres kunde, som senere erkender sig skyldig i at have svindlet den danske stat. I 2017 byder Bech-Bruun ind på og vinder et udbud om at udføre en uvildig undersøgelse af udbytteskattesagen, men for den danske stat. På baggrund af sidstnævnte tilbud om at udføre en uvildig undersøgelse dømmes fire advokater fra Bech-Bruun i juli 2019 af Advokatnævnet. Og som I sikkert ved, så blev Bech-Bruun i 2023 dømt i Højesteret til at betale en historisk stor bøde på 400 millioner kroner til staten ved at have medvirket til udbytteskattesagssvindler. Og nu citerer jeg lige. Højesteret udtalte, at en advokat fra Bech-Bruun efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder under sin rådgivning af banken måtte indse, at der var en nærliggende risiko for, at banken sammen med andre var involveret i at udarbejde en model for uberettiget refusion af udbytteskat. Og havde på den måde tilsidesat skattemyndighedernes interesser ved at rådgive banken som det skete under sagen. Man fandt således, at advokaten havde handlet ansvarspådragende overfor skatteforvaltningen. Desuden fandt Højesteret, at der måtte lægges til grund, at der forelå den fornødne årsagsforbindelse mellem Bech-Bruuns rådgivning og det forhold, at man havde lidt et tab på udbytteskat. Århus Kommune har som konsekvens af det her opsagt samarbejdet med Bech-Bruun, og Roskilde, Fredericia kommuner samt entreprenørvirksomheden NCC har overvejet det. Bech-Bruun har udenfor enhver tvivl begået ulovligheder. De er faktisk dømt ved den højeste retsinstans, vi har i Danmark. Foruden at de faktisk også er dømt i Advokatnævnet i relation til samme sagskompleks. I sagen ved Højesteret mener bestyrelsen her i deres begrundelse for, at man skal stemme imod forslaget, at man kan drage en enkelt person til ansvar. Men man kommenterer ikke på, at der faktisk også er fire andre advokater fra Bech-Bruun, som er dømt i Advokatnævnet i

relation til denne her sag. At lægge ansvaret på enkelte ansatte svarer til, hvis vi nu skal være i et realistisk scenarie fra vores egen verden, at man pålægger den enkelte læge ansvaret for de fejl, der skyldes en struktur eller en kultur det sted, man arbejder. Vi kan bare nævne Svendborg-sagen. I tilsvarende situationer er vi som sundhedspersonale vældig opmærksomme på systemfejl og kulturelle normer som årsag til de utilsigtede hændelser, som der opstår i systemet, og også tilsvarende hurtige til at gøre vores politikere opmærksomme på, at klagesystemet skal fokusere på strukturelle omstændigheder, når der sker fejl. Så hvad enten Bech-Bruun var uvidende om, hvordan deres advokater agerer i arbejdsmæssig sammenhæng, eller om de samme advokaters ageren er et udtryk for den kultur, der er i Bech-Bruun, så er det bekymrende. Og at Bech-Bruun fraskriver sig ansvaret, det er da problematisk. Hvis nu man tænkte, at denne generalforsamling blev bedt om at tage stilling til, hvilket advokatfirma Lægernes Pension fremadrettet skulle have et samarbejde med, og de havde ens kompetencer på pensionsområdet, det ene firma var dømt ved Højesteret, det andet var ikke. Hvad ville I så vælge, hvis I nu bare mærker efter i maven. Vi mener ikke, at Bech-Bruun skal være intimt forbundet med vores pensionskasse, og vi synes ikke, at den dom i Højesteret for et firma, der burde stå som garant for lovlighed, er udtryk for værdier, som Lægernes Pension skal kædes sammen med. Og vi mener måske så heller ikke, at man kan føle sig sikker på den rådgivning, som ydes af samme firma, fordi Bech-Bruun åbenlyst ikke mener, at de er ansvarlige for deres ansattes juridiske rådgivning. Så vi henstiller til, at de delegerede stemmer for vores forslag om at opsigte samarbejdet med Bech-Bruun. Tak for ordet.

Dirigenten:

Tak til Iben Sorgenfrei for begrundelsen, og det er bestyrelsens næstformand, Rune Petring Hasselager, der vil begrundede bestyrelsens indstilling, værsgo.

Rune Petring Hasselager (næstformand i bestyrelsen, delegeret, Lægeforeningen):

Tak for ordet. Bestyrelsen har fuld tillid til Bech-Bruun. Vi bruger Bech-Bruun, vores formand er partner i Bech-Bruun, men vi bruger flere forskellige advokater, men Bech-Bruun er en af dem. Det er sådan, at Bech-Bruun er en af en håndfuld store advokathuse i Danmark, som er involveret i mange sager. Der har været denne her sag om udbytte-skat, hvor der er kommet en dom. Det er ikke noget, som nogen af vores advokater, vi samarbejder med i Bech-Bruun, har været involveret i, så vi har stadigvæk fuldstændig tillid til Bech-Bruun.

Dirigenten:

Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet. Det er Egon Juul-Andersen.

Egon Juul-Andersen (delegeret, foreningen af pensionerede læger):

Ja, tak, det er såmænd bare en kort bemærkning, men jeg synes da stadigvæk, at vi skal se på relationen til vores egen verden. Hvis det nu er sådan, at der er en, der begår en fejl på et sygehus eller i almen praksis, hvor jeg stammer fra, så bliver vi jo ikke bortdømt resten af vores liv af den grund, og sygehuset bliver jo heller ikke bortdømt, fordi der er en enkelt medarbejder, der har opført sig forkert. Så kan man diskutere, om de så har udtrykt en anger over det, men jeg mener bare, at vi ikke kan have, at man ikke kan få lov til at lave en fejl i vores system. Det skal ikke være sanktionerende, det skal være lærende.

Dirigenten:

Tak til Egon Juul-Andersen, og er der andre, der ønsker ordet under det her punkt? Det lader ikke til at være tilfældet, og vi har heller ikke nogen ude ved skærmene, der ønsker ordet, det betyder, at vi hermed går til afstemningen. Og værsgo at stemme.

43 stemmer for, 66 stemmer imod og 8 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

***Forslag 13 fra delegerede – listen Lige Pension:
Forslag om eksterne bestyrelsesmedlemmers uafhængighed.***

Dirigenten:

Det betyder, at vi går videre til forslag 13, som også er et forslag fra Lige Pension, og det lyder, at generalforsamlingen henstiller til bestyrelsen, at bestyrelsen ved fremtidige generalforsamlinger ikke indstiller kandidater til valg som

eksterne bestyrelsesmedlemmer, hvis det samtidig er forventningen, at kandidaten også efter at være blevet valgt skal have en forretningsrelation, (personlig eller indirekte som partner i selskabet med tilsvarende forbindelser med Lægernes Pension). Og det er ad modum forslaget fra før, Iben Sorgenfrei, der vil begrunde forslaget.

Iben Sorgenfrei (delegeret, Lige Pension):

Tak, nu skal jeg nok snart holde min mund. Men som I kan høre forslaget, tænker jeg, at jeg bare vil fremlægge vores begrundelse. Lægernes Pension har, som jeg tidligere har nævnt, haft et samarbejde med Bech-Bruun i mange år, og vores formand Tina Øster Larsen er advokat og partner i Bech-Bruun. Samtidig benytter Lægernes Pension sig af Bech-Bruun som advokatfirmaet til diverse andre opgaver, hvor Bech-Bruun modtager honorar fra Lægernes Pension. Vi mener selvfølgelig, at det er vigtigt, at vores bestyrelse kan varetage opgaverne effektivt, og at de enkelte medlemmer i bestyrelsen kan handle uafhængigt af særinteresser. Når man er bestyrelsesmedlem med ansvar for vidtrækkende økonomiske beslutninger, så bør der ikke være tvivl om, hvor ens loyalitet er placeret. Og at påtage sig en bestyrelsespost i Lægernes Pensions bestyrelse samtidig som, at man påtager sig opgaver for Lægernes Pension, hvor man har eller kan have en selvstændig og personlig økonomisk interesse, det er uheldigt. For det kan så tvivl om, hvor ens loyalitet er placeret i forhold til de beslutninger, der træffes i bestyrelsen. Det er ikke uden grund, at det specifikt er angivet i anbefalinger for god selskabsledelse, at det er væsentligt, at bestyrelsen kan varetage opgaverne effektivt i en konstruktiv dialog med direktionen, og at de enkelte medlemmer altid handler uafhængigt af særinteresser. Bestyrelsen begrunder så forslaget, om at man skal stemme imod med, at såfremt man er inhabil i nogle beslutninger, der træffes, så deltager man selvfølgelig ikke i en afstemning eller en diskussion herom. Men uanset hvad, når man er bestyrelsesmedlem i det tætte arbejdsfællesskab, der er i sådan et forum, så vil man uagtet have stor indflydelse på de beslutninger, der træffes. Der bør være helt klare linjer i forhold til den interessevaretagelse, man påtager sig, som bestyrelsesmedlem, så det er uden skygge af tvivl, hvilke interesser man har fokus på. Lægernes Pension henholder sig til at følge anbefalingerne for god selskabsledelse svarende til de største af de danske børsnoterede selskaber. Og trenden indenfor denne del af verden har i stigende grad fokus på det princip, der hedder good governance, som kan oversættes til god forvaltningsskik. Og en af disse er blandt andet, at man skal undgå den sammenblanding af interesser, som vores henstilling sigter til. Så jeg håber, at generalforsamlingen vil stemme for vores forslag, så vi fremadrettet undgår et sammenfald mellem bestyrelsesmedlemmer og professionelle samarbejdspartnere. Og jeg skal lige nævne, at såfremt forslaget bliver vedtaget, så har det ikke betydning for denne generalforsamling, men ved fremtidige valg til bestyrelsen. Tak.

Dirigenten:

Tak til Iben Sorgenfrei for begrundelse og forslag, og det er næstformand Rune Petring Hasselager, der vil begrunde, hvorfor bestyrelsen ikke støtter forslaget.

Rune Petring Hasselager (næstformand i bestyrelsen, delegeret, Lægeforeningen):

Vi støtter ikke det her forslag, og det er der flere grunde til. Det er vigtigt for en pensionskasse som vores, som styres professionelt, at vi har kompetente professionelle bestyrelsesmedlemmer. Det er ikke bare noget, man kan gå ud og finde på gaden. Det er en længere proces at finde et nyt bestyrelsesmedlem, og i tilfældet nu, som jeg tænker, at det hentyder til, så er Tina og hendes firma en gang imellem blevet brugt til rådgivning. Vi har gjort det, at vi i alle sager skal angive, om man er inhabil, og desuden skal man godkendes, dvs. det der hedder fit and proper-godkendes af Finanstilsynet. Det er heller ikke hvem som helst, der kan blive det, særligt ikke hvis man skal bestride en af de professionelle poster, enten regnskab, investering eller jura. Altså man kan så sige, hvor skulle vi kunne rekruttere fra, hvis vi ikke vælger en, der fx har forstand på jura eller investering, og hvis vi aldrig må bruge hele deres firmas ressourcer, så længe de sidder i bestyrelsen. Men ja, jeg vil sige tak, og jeg svarer gerne på spørgsmål.

Dirigenten:

Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet under det her forslag? Og jeg har en tidligere indskrivning fra Aage Bergholt, som er medlem, men jeg ved ikke, om det er her, eller det er efter, at vi har gennemført afstemningen, at du vil sige noget? Godt, så du ønsker ordet efter afstemningen. Er der andre, der ønsker ordet? Det lader ikke til at være tilfældet, og heller ikke ude ved skærmene, er der nogen, der ønsker ordet. Og det betyder, at debatten er afsluttet, og vi kan således gå til afstemning på det her punkt.

49 stemmer for, 61 stemmer imod og 7 blanke stemmer. Det betyder, at forslaget ikke er vedtaget.

Og vi har nu behandlet de tre forslag fra Lige Pension, og det fører frem til, at Aage Bergholt, som er medlem, gerne vil have ordet.

Aage Bergholt (medlem):

Ja, goddag. Det handler igen om ligebehandling. Jeg hedder Aage Bergholt, og jeg er medlem af pensionskassen. Jeg har fem minutters taletid, hvorfor indvendinger og kommentarer må vente til, at jeg er færdig. Jeg starter nu. Og så læser jeg op. Den Europæiske Union har indført lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi. Det betyder, at din pension består derfor af din opsparede ligeløn plus renter. Heraf følger, at det ene køn ikke kan forgribe sig på det andet køns opsparede ligeløn (pension). Det danske folketing kan, hvis der er flertal for det, give det ene køn, fx de danske kvinder, alle de opkrævede skattepenge, folketinget måtte ønske, men det danske folketing kan ikke fratage de danske mænd deres opsparede ligeløn og give pengene til de danske kvinder. Alligevel var det præcis det, Marianne Jelved og de medvirkende gjorde tilbage i 1997. Jeg tilføjer udenfor det, jeg har skrevet ned her, at jeg ikke tror, at hun forlod bestyrelseslokalet, da hun forærede sig selv en halv million. Så går jeg videre. I Ligebehandlingsnævnets kendelse af 1. juli 2022 påstår både Ligebehandlingsnævnet og Lægernes Pension, begge mod bedre vidende, at Marianne Jelveds lov med fælleskønsgrundlaget er en implementering (virkeliggørelse) af EU-direktivet. Det er ikke sandt. For Marianne Jelved og de medvirkende skrev selv (tilstod), at de ændrede direktivet og indførte fælleskønsgrundlaget, der som anført fratog de danske mænd store dele af deres opsparede ligeløn og overførte pengene til de danske kvinder. Sammenfatning. Der er fire punkter. Marianne Jelveds lov med fælleskønsgrundlaget er ikke en virkeliggørelse af EU-direktivet, men en forsætlig omgørelse af dette. Pension består for begge køn af opsparet ligeløn, det indebærer, at hvis pensionerede danske kvinder mangler penge, så skal de have dem fra de opkrævede skattepenge i konkurrence med de svækkede ældre, børnene og de meget syge. Danske mænds for tidlige død er ikke en naturlov. Og så til sidst loven med fælleskønsgrundlaget skal ophæves med tilbagevirkende kraft, så de danske mænd kan få deres penge tilbage, det siger EU-lovgivningen. Det var, hvad jeg havde at sige.

Dirigenten:

Tak til Aage Bergholt, det var en afsluttende kommentar til dagsordenens punkt f, og det betyder, at vi går videre.

Forslag 14 fra bestyrelsen:

Bemyndigelse til bestyrelsen til at kunne anmelde de på generalforsamlingen vedtagne ændringer.

Dirigenten:

Næste punkt på dagsordenen er forslag 14, og det er et forslag fra bestyrelsen om at bemyndige dirigenten til med substitutionsret at anmelde det vedtagne og foretage de ændringer heri, som Erhvervsstyrelsen og andre myndigheder måtte kræve eller henstille forslaget som betingelse for registrering eller godkendelse. Og jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet om det her enormt spændende forslag? Det er der ikke. Og det tager jeg også som udtryk for, at der ikke ønskes, at vi stemmer om det. Tager jeg det som udtryk for, at det er godkendt? Det gør jeg, tak for det.

Forslag om bemyndigelse til bestyrelsen blev enstemmigt vedtaget.

Punkt g. Godkendelse af lønpolitik

Dirigenten:

Dermed er vi fremme ved næste punkt på dagsordenen, der er godkendelse af lønpolitik, og lønpolitikken har været udsendt sammen med generalforsamlingsbogen, hvor der har været et link i til dokumentet, og det har også været linket eller vedhæftet i det materiale, som blev udsendt til de delegerede. Og der er tale om et fast tilbagevendende punkt, hvor materialet er opbygget efter den samme skabelon, som hidtil har været anvendt. Og der er ikke ændringer i lønpolitikken i forhold til forrige år, og politikken bliver offentliggjort på pensionskassens hjemmeside efter generalforsamlingens godkendelse. Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet i den anledning? Det lader ikke til

at være tilfældet, og der er heller ikke nogen, der ønsker det ved skærmene. Og tør jeg tage det som udtryk for, at generalforsamling har godkendt det? Tak for det.

Bestyrelsens forslag til lønpolitik blev enstemmigt godkendt.

Punkt h. Bestyrelsens vederlag

Dirigenten henviste til det udsendte materiale.

Dirigenten:

Dermed fører det os videre til dagsordenspunkt h, der er bestyrelsens vederlag, og i lighed med de senere år, så er forslaget, at bestyrelseshonoraret reguleres svarende til udviklingen i lægernes overenskomstmæssige løn afrundet til nærmeste tusinde. Og det nærmere forslag kan findes i generalforsamlingsbogen, og der er tale om en forhøjelse med omkring tusinde kroner til hvert bestyrelsesmedlem. Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet i den anledning? Det lader ikke til at være tilfældet. Kan jeg tage det som udtryk for, at der ikke er ønske om en afstemning om det punkt? Det lader til at være tilfældet. Det er ellers et af de punkter, bestyrelsen sikkert gerne vil have til afstemning, så man sikrer sit mandat på det punkt. Men fint, vi konstaterer, at det er godkendt, og alle tilslutter sig det. Tak.

Bestyrelsens forslag til vederlag for bestyrelsen blev enstemmigt godkendt.

Punkt i. Valg af bestyrelse

Dirigenten:

Dermed er vi fremme ved dagsordens punkt i, der er valg af bestyrelse. Bestyrelsen består af syv medlemmer, og den er delt i to typer af bestyrelsesmedlemmer, og det er fire bestyrelsesmedlemmer, der vælges af pensionskassens medlemmer, og blandt pensionskassens medlemmer, og de indstilles af Lægeforeningens bestyrelse. Derudover vælges der tre eksterne medlemmer, der ikke må være læger, og til sammen skal have kendskab til forsikring, jura, regnskab, økonomi samt finansielle forhold. Et af bestyrelsesmedlemmerne skal være uafhængigt af pensionskassen og have kvalifikationer indenfor regnskabsvæsen eller revision. Vi kommer til valget af disse tre lidt senere. I pensionskassen vælges alle for en toårig periode. Bestyrelsesmedlemmer, som vælges blandt medlemmerne af pensionskassen, kan maksimalt sidde i seks år, og de eksterne bestyrelsesmedlemmer kan maksimalt sidde i ti år. Det er sådan, at for de valgte af medlemmer af pensionskassen, der er medlemmer af pensionskassen, er der en, hvor den toårige periode udløber på denne generalforsamling, og det er Ulla Merete Hansen, og Ulla Merete Hansen foreslås genvalgt af listen Læger for Klimaet. Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker at stille op. Er der nogen, der ønsker ordet? Det lader ikke til at være tilfældet. I og med at der ikke er andre kandidater, så er reglen den, at så er Ulla Merete Hansen genvalgt. Tak for det. Det fører os frem til valg i den anden kategori, de eksterne medlemmer, og jeg har nævnt, hvilke kvalifikationer de skal have. I år udløber den toårige periode for formanden, Tina Øster Larsen og Niels Olsen, og begge foreslås genvalgt til bestyrelsen. Og jeg skal høre, om der er andre kandidater? Det er der heller ikke. Så er de to genvalgt til bestyrelsen.

Punkt j. Valg af revisorer

Dirigenten:

Dermed er vi fremme ved punkt j, der er valg af revisor, og jeg skal henvise til det udsendte materiale. Pensionskassens regler tilsiger, at man skal have en generalforsamling til valg af revisor, der vælges for et år ad gangen med mulighed for genvalg, og der ud over så skal have et statsautoriseret revisionsfirma, og i overensstemmelse med revisionslovgivningen har der i år været krav om udskiftning af den eksterne revisor, og der har derfor været foretaget et revisionsudbud i overensstemmelse med reglerne herom. Og Ernst & Young kan derfor ikke fortsætte som ekstern revisor, da den lovmæssige periode for Ernst & Young er udløbet. Bestyrelsen indstiller derfor Deloitte, statsautoriseret revisionspartnerselskab, som ny ekstern revisor i overensstemmelse med revisionsudvalgets anbefalinger. Revisionsudvalgets anbefalinger har været frie og uden at være påvirket af 3. parter. Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker at kandidere til nogen af de positioner, medlemsvalgte revisorer eller eksterne revisorer, det lader ikke til at være tilfældet. Så er begge genvalgt.

Punkt k. Eventuelt

Dirigenten:

Det fører os frem til sidste punkt på dagsordenen, der er punkt k, eventuelt. Det er der, hvor alt er tilladt, undtagen at stille forslag, og jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet. Det lader til at være tilfældet, og det er Jonas Siewers Olsen.

Jonas Siewers Olsen (delegeret, Lægeforeningen):

Tak, jeg skal gøre det kort, for jeg ved godt, at vi er over tid. Jeg fik at vide, at jeg var valgt til pensionskassens repræsentantskab den 9. februar, hvilket var otte dage efter min arbejdsgivers deadline for, at jeg kunne ønske fri for at kunne komme til generalforsamlingen. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at hvis det på nogen måde kan lade sig gøre i forhold til aftaler med Finanstilsynet osv., om valget kunne foregå så tidligt, at man kunne nå at få fri fra arbejde. Det vil gøre det meget nemmere, fordi det har været svært at få lov at være her i dag. Tak.

Dirigenten:

Er der andre, der ønsker ordet under eventuelt? Det lader ikke til at være tilfældet. Det er der heller ikke ude ved skærmene, og så siger jeg tak til alle delegerede og alle jer ude ved skærmene, for at medvirke aktivt og for god debat, og for mig er der kun at nedlægge mit hverv og give ordet tilbage til formanden.

Formanden:

Så kom vi til vejs ende, og generalforsamlingen 2024 er afsluttet. Tak til Niels for at føre os trygt og sikkert igennem dagens program, tak også til selvfølgelig Chresten og alle medarbejderne fra administrationen for endnu en veltilrettelagt generalforsamling. Sidst, men ikke mindst, tak til alle jer der deltog. Jeg kan forstå, at det ikke har været lige nemt for alle at komme til generalforsamlingen, men jeg sætter selvfølgelig stor pris på jeres fremmøde. Jeg og mine øvrige kandidater i bestyrelsen sætter selvfølgelig også pris på at få lov til at tage endnu en tørn her i bestyrelsen. Tak også for jeres input til debatten på generalforsamlingen. Det er lærerigt for os i bestyrelsen, og vi lytter til de meldinger, vi får fra jer, så tak til jer alle for at bidrage til det. Der udestår ikke andet end, at jeg på bestyrelsens vegne ønsker jer alle en god sommer og et godt forår og siger tak for i dag.

Generalforsamlingen blev hævet kl. 17.

Som dirigent:

Niels Kornerup

København, den 3. maj 2024